

Aftaná eitt misálit

Tað hjálpir einki bert at seta nýggjan landsstýrismann. Tað, sum ræður um, er ein fullkomilig umskipan av fiskimálaráðnum.

Grønlandstíðindi frá Kára við Stein

Síða 23

Gamlar Havnarmyndir

Seinasti partur av Havnar-myndum við forvitnisligum gomlum myndum.

Síða 11-12 & 17-18

Síða 13

Tunlaprátt

Heini Olsen greiðir frá tunlum í Føroyum. Eitt evni sum er sera aktuelt í hesum døgum.

Tuberklafelagið, TB og klippfiskamerkið

Søgan hjá fiskimonnum er nær knýtt at tuberklunum. Vit hava nøkur brot úr søguni saman við áhugaverdum myndum.

KÄRCHER

Vit eru einaumboð
fyri KÄRCHER
trýstspularum til
ídnað.

Vit umvæla eisini

TÓRSHAVNAR MASKINHANDIL
v/Tummas Andreasen · Vardagata 29-30
FO-100 Tórshavn · Tlf. 31 34 42

Alarmur - Skipsvakt - Vakt
Virðishandan - VIP
Náttarvakt - Sjónvarpansni
Atgongdskontrolli
Trygdarráðgeving

211 112

Tín trygd
fyri tryggjeika

Síða 2

**KÖLI- OG
FRYSTIÚTBÚNAÐUR**
- ráðgeving, sála og tænasta

- Handilskøllútbúnaður
- Skipskøllútbúnaður
- Køllútbúnaður til flakavirki
- Ísvirki
- Klímaanlegg
- Reeferkøl

Løggilt kølivirki

ELECTRIC

Hoyvíksvegur 53 - 100 Tórshavn
Tel 35 12 20 - Fax 35 12 30
e-mail: lm@lm.fo - www.lm.fo

Tuberklafelagið og søgan um TB

Vit høvdu herfyri eina grein um "klippfiskamerkið", sum í 1931 varð selt til fyrimuns fyri tuberklasjúk børn. Vit vónaðu við hesi grein at fáa meira at vita um hetta merkið, sum annars er lítið kent, men vit hava ikki frætt nakað serligt.

Í umrøddu grein greiddu vit eitt sindur frá "tuberklafelagnum", og fara nú at greiða eitt sindur meira frá við at endurgeva tilfar frá teirri tíðini. Hetta er ein søga um ein dapran part í okkara søgu, men hetta er eisini ein positiv søga um viljan at berjast imóti teirri vanlagnu, sum rakti nógv.

Það er kunnugt, at tub-

erklar vóru ein rættilig sótt í nógv ár. Nógv doyðu, og nógv fleiri gjørdust sjúk. Það var ikki nøkur rættilig viðgerð uttan at fáa nógv og gott at eta og at vera nógv í frískari luft. Sjúklingarnir vórð innlagdir á sanatorið Hoydølum, og hetta kundi vera sera drúgt. Kenni sjálvur mann úr Mikladali, sum lá 10 ár í Hoydølum. Hann slapp

heim eina ferð øll hesi árin, og pápi hansara kom eina ferð at vitja hann.

Það skal sigast, at ein kundi vera at "pusta" eitt lunga, so tað fyrbils varð lagt stilt. Hetta hjálpti hjá summum.

Ein maður kundi smitta heila manning Tað varð sjálvsagt nógv

Hetta er eitt dømi um hvussu "klippfiskamerkið" er brúkt. Her er eitt jólakort frá 1931. Postgjaldið var 10 oyru. Hetta var veruliga rættiliga dýrt. Tímalønin var tá 50 oyru. Tískil var postgjaldið 1/5 av eini tímaløn, sum í dag vildi svara til kr. 20.

Torgerð Matras, t.v. vaks upp hjá Vilhelm Magnussen, sum var gubbi hennara. T.h. er Katrin Samuelsen. Vilhelm var mammubeiggi hennara, og Katrin arbeiðdi sum "pirka", áðrenn hon fór at læra til sjúkrasystir. Uppgávan hjá pirkuni var tá fólk vóru vaksinað mót tuberklum at skava húðina, áðrenn læknin potaði vaksina í har skavað var.

Það er Álvur Danielsen, sum er okkara høvuðskelda í sambandi við "klippfiskamerkið". Her greiðir hann frá "vælgerðarmerkjum" í Tílhaldinum í Havn.

Marin Skipanes av Skipanesi hevur eitt serligt tilknýti til tuberklasøguna. Hon er ættað úr Kvívík. Sum heilt ung fekk hon tuberklar. Tá var Vilhelm Magnussen kommunulækni í Vestmanna, og Marin gjørdist tann fyrstu sjúklingur, sum Villi legði inn á Sanatorið. Marin gjørdist frísk aftur og fór beint áðrenn krígið til Danamrkar at læra til sjúkrasystir. Men so kom krígið, og hon slapp ikki heim aftur fyrr enn krígið var liðugt. Tá kom hon at arbeiða saman við Vilhelm Magnussen, sum var blivin yvirlækni á sanatoriinum. Hon ferðaðist runt landið við honum at vaksina fólk móti tuberklum, og varð kend millum fólk sum "pirkan". Tað var í samband við sítt arbeiði sum sjúkrasystir, at hon kom at kenna tuberklasjúklingin Andrias, sum hon giftist við. Henda myndin av teimum báðum er tikin inni á ellis- og røktarheiminum í Runavík. Marin er 86 ár og Andrias 91 ár. Bæði eru kend sum skilafólk.

Eitt tiltak var, tá Føroya felag móti Tuberklum varð stovnað í 1924, og í hesum sambandi kann vístast til fyrstu frágreiðingina hjá felagnum, sum verður endurgivin í sambandi við hesa grein. Hendan frágreiðing kann fyrri ein stóran part sigast at vera søgan aftanfyri tann partin av Landssjúkrahúsinum, sum kallaðist TB.

Stórir offurvilji Her var, sum tað skilst, stórir offurvilji og nógv virksemini. Hetta sæst ikki minst av fyrsta roknskapinum hjá felagnum, sum var frá stovnan og til árslok 1925.

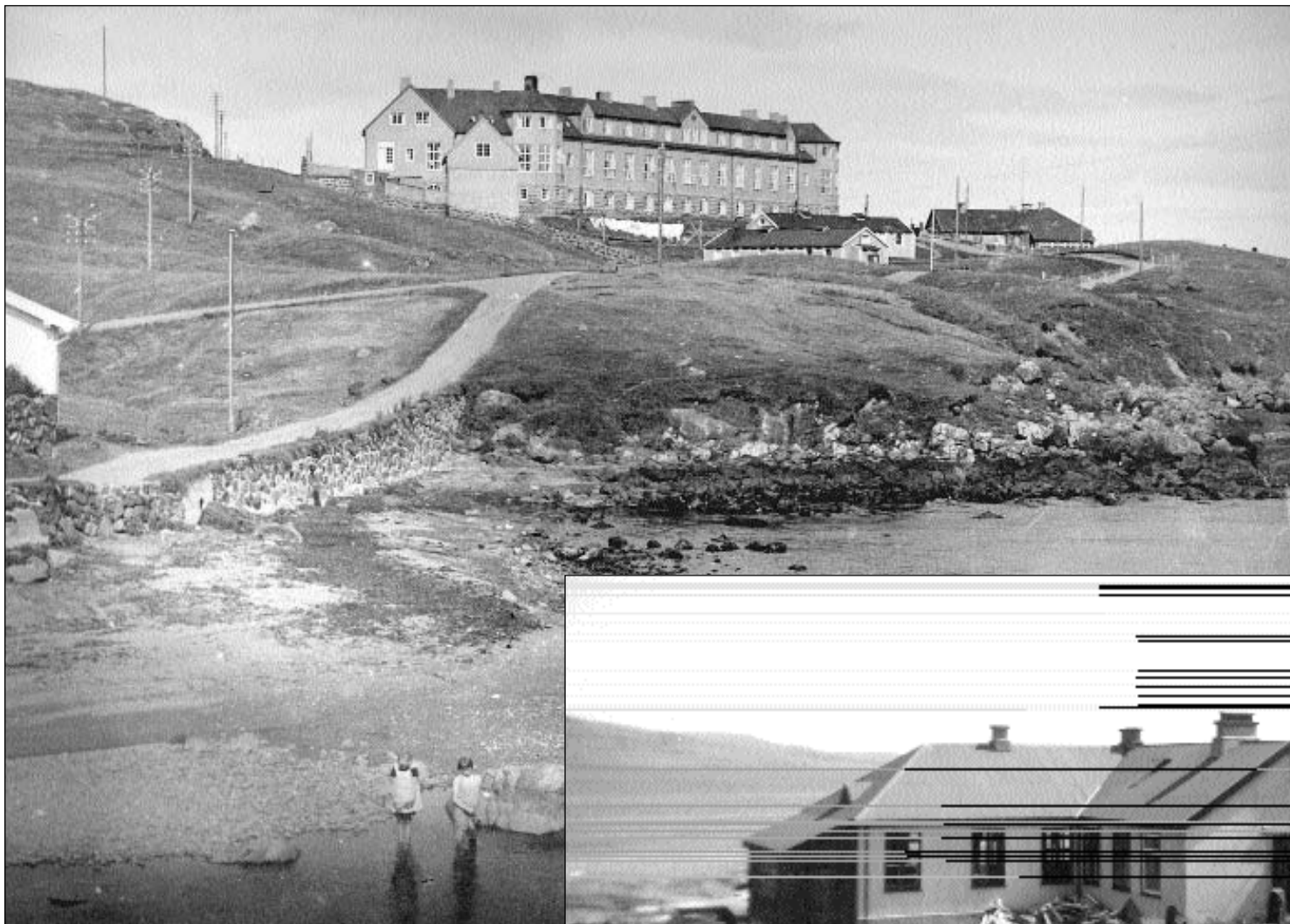
gjørt fyrri at linna um sjúkuna og avleiðingarnar av henni. Nógvir fiskimenn vórðu smittaðir. Tað skuldi bert vera ein fiskimaður umborð, sum var sjúk, og hann kundi smitta eina heila manning.

Í Fiskimannablaðnum frá árslok 1957 hevði Hanus Debes Joensen, táverandi landslækni eina grein um kanningina av fiskimonnum. Hon gevur eisini eitt íkast til hesa søgu. Tí endurprenta vit hana saman við tí frálíku myndini av Vilhelm Magnussen, tuberklalækna, í teirri støðu sum so nógvir fiskimenn hava kent hann.

Í 1924 vóru tuberklar-

nir óbeinleiðis orsøkin til, at ein heil manning, nevniliga á "Onnu" fórst. Skiparin hevði av góðvild tikið ungan mann við, sum hevði havt tuberklar. Men fyrst á túrinum fór hann at bløða aftur. Tí varð avrátt at fara inn við honum, og tað var á vegnum inn, at "Anna" sigldi á eitt sker, og 17 mans doyðu.

Tí fekst lóg um tvunga tuberklakanning av fiskimonnum eina ferð árliga, og tað eru bert fá ár síðani, at henda kanningin helt uppat. Tá var komið so langt, at áðrenn tað varð, at vandin fyrri kanningini var størri enn vandin við sjúkuni.

Her sæst Dr. Alexandrines Hospital. Niðanfyri síggjast barakk-irnar, har undirkomin børn vórðu send at verða "gødd", sum tað varð lýst í endursendingini av Havnarmyndum í SVF undan jólum. Norðanfyri sæst TB.

Her sæst TB, sum var eitt beinleiðis úrslit av virkseminum hjá Tuberklafelagnum. Her vóru 20 sengur.

Inntøkurnar vóru tilsamans kr. 14.000. Tað er ikki lætt at sammeta hetta við tøl í dag. Men um vit siga, at tímalønin í dag er 200 ferðir henni í 1924, so svarar hetta til útið 3 mill. Her sæst eisini, at ein einstakur gevari, Tømmerhandler Jacobsen, København, hevur latið kr. 2.000, ið má sigast at hava verið ein risaupphædd. Seinni lat Føroya Banki, eina líknandi upphædd, eins og nógv onnur dugnaðu felagnum. Fyrsti formaður hevur verið Hjalmar Heerup amtslækni.

Árliga limagjaldið í felagnum var kr. 2 ella kundi gjaldast kr. 100 eina ferð fyri allar.

Í frágreiðing í søgu hjá sjúkrakassunum verður

greitt nærri frá hesum felagnum, sum sjálvsagt hevði neyvt samband við virkseimið hjá sjúkrakassunum.

Ein stórir partur av virkseminum var at linna um hjá teimum húskjum, sum vóru rakt av tuberkul-um. Hetta kravdi nógv pening, og tað vóru nógv- ar góðar kreftir, ið hjálptu. Tey flestu hava hoyrt um svenska filmannin Nordenskjöld, sum gjørdi film úr Føroyum í 30-unum. Yvirskotið av hesum filmi gav hann felagnum.

So við og við gjørdist tíbetur minni og minni brúk fyri felagnum, og at enda varð tað avtikið.

Fyrsta frágreiðingin hjá Tuberklafelagnum Efter en forberedende

Foredragstourne stiftedes den 19. Oktober 1924 den færøske Forening til Tuberkulosens Bekæmpelse med det Formaal at vække Befolkningens Interesse for Kampen mod den voksende Tuberkulose her paa Øerne. Foreningen fik Navnet "Føroya Felag móti Tuberklasjúku", og tæller nu 1149 Medlemmer.

Når man nu udgiver en Beretning om den forholdsvis korte Tid, Foreningen har bestaaet, er Hensigten dobbelt - dels at styrke Interessen hos de Medlemmer, der allerede staar i Foreningen,

ved at vise, hvad den har udrettet, og dels at virke i Foreningens Hensigt ved at udgive Smaaskrifter for at oplyse om forskellige Forhold, Sygdommen vedrørende. Det er saa heldigt, at samtlige Læger paa Færøerne har gjort Foreningen den Glæde at levere manuskript til en saadan Artikel.

Stórfingnar gávur Foreningens Start var meget gunstig - vi fik straks store Gaver: kr. 2.000 og ved et Foredrag 200 Kr., og der tegnede sig talrige Medlemmer for et aarligt Bidrag; Bestyrelsen var dog af den Mening, at vi maatte have en særlig større Indtægt foruden Kontingentet, og det vedtoges at have en "Blomsterdag"; denne afholdtes d. 24. Maj og gav det smukke resultat Kr. 2.373,76.

Som Agitation anvendtes for første Gang Foreningens Plakat, hvortil Hr. Kunstmaler Waagstein havde skænket Originalen.

Samtidig med Blomsterne, der var en Gave fra "Nationalforeningen til Tuberkulosens Bekæmpelse i Danmark", sendtes en del Plakater med Advarsel mod Smittefarlig Spytning og en del Propaganda-Smaaskrifter til

uddeling til Foreningens Repræsentanter.

Et Hovedmaal Bestyrelsen havde sat sig, var Opførelsen af et Tuberkulosesygehus. Det er lykkedes at gennemføre denne Tanke paa en for en sa ung Forening forbløffende hurtig Maade. Dette er dog kun blevet muligt ved en ganske særlig velvilje fra en Del Personers og Institutioners vedkommende.

Først afholdtes der en Bazar ved Olajtid 1925 med stor Tilslutning fra alle Sider. Komiteen i Thorshavn med den energiske og dygtige Formand Fru Helene Bech i Spidsen, udførte her et sjældent smukt Arbejde - ligesom Suderøens Komité i Tveraa opnaaede et smukt Resultat ved et energisk Arbejde. Den samlede Indtægt var Kr. 22.369,30, heraf alene fra Suderø kr. 4.184,78.

Tegningen til Tuberkulosesygehuset, der hurtigt anerkendtes af Sundhedsstyrelsen, var en gave fra Hr. Arkitekt Tórgarð.

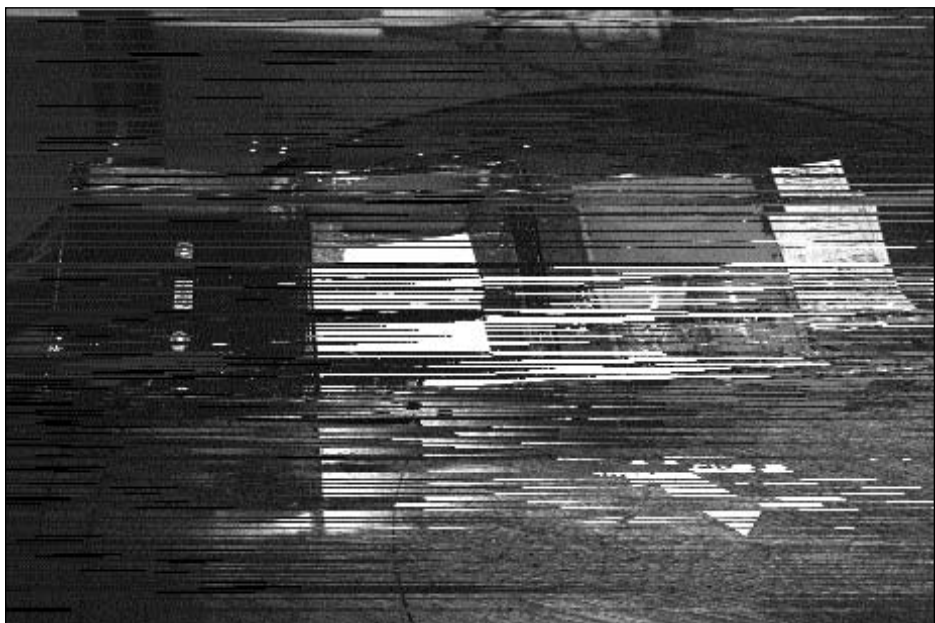
Lagtinget og Amtmand Olrik anbefalede og ekspederede Sagen på en hurtig og velvillig Maade, og Rigsdagen statsanerkendte Sygehuset og bevilgede den lovhjemlede Statsstøtte, saaledes at der d. 2. Maj kunne paabegy-

des med opførelsen.

Nationalforeningen i Danmark, der har vist Foreningen stor interesse, har lovet at støtte os paa enhver maade med hensyn til indretningen af afdelingen. Inspektionen for Dronning Alexandrines Hospital har paataget sig at lede Driften af Afdelingen i Tilslutning til Hospitalet.

Det er Bestyrelsens Mening, at Afdelingen skal belægges saaledes, at alle Dele af Færøerne faar forholdsvis samme adgang til Pladserne; der vil næppe findes nogen anden Bygning her, der i den grad er opført ad frivillige Bidrag fra alle Pladser paa Færøerne - og da bør ogsaa alle have lige Adgang til den.

Der vil blive 20 Pladser fordelt i to 6-Sengs og fire 2-Sengs Stuer. Desuden bliver der to store Verandaer, der kan benyttes som Liggehaller - et Baderum - et Tekøkken - en Garderobe samt et Sygeplejerskeværelse. Der bliver en stor Gang midt i Huset, der skal indrettes som Opholdsværelse for de oppegaende Patienter. Huset skal opføres i betong og skal i Stilen falde sammen med Dronning Alexandrines Hospital. Indvending beklædes Væggene med Træ, der

Her sæst peningakassin hjá Tuberklafelagnum. Hesin var vanligi kallaður "landskassin". Seinastu skjøluni í kassanum eru frá 1962.

Ein drekkamunnur uttan fyri Dr. Alexandrines Hospital í 1920-unum. Standandi aftast sæst Hjalmar Heerup, yvirlækni, sum var fyrsti formaður í Tuberklafelagnum. Nr. 1 frá høgru Systir Soffy Joensen úr Bø, síðan Systir Karen. Nr. 2 frá vinstru er Inga Højgaard økonoma. Hini eru ókend. Um nakar kennist við tey, vilja vit fegin frætta.

pappes og oliemales. Der indlægges Centralvarme og elektrisk Lys.

Der ansættes en Sygeplejerske samt to Elever, der skiftes til at vaage, samt en Gangpige. Lægetjenesten besørger af Dronning Alexandrines Hospitals Læger. Bespising og Vask besørger af Hospitalet.

Tá ein dagur á sjúkrahúsi kostaði 4 krónur. Det vil kun koste 1 kr. pr. Dag for Patienten, idet Staten ifølge Loven beta-

ler kr. 3 pr. Patientdag paa Betingelse af, at Patienten ikke kræves højere Betaling end 1 Kr. Afdelingen ventes at kunne tages i Brug senest ved Juletid i Aar.

Når dette Sygehus staar færdigt, har Foreningen sat sig en Mærkepæl, som forhaabentligt vil virke gavnligt i vort Formaal, og som - det haaber vi - vil vække opmærksomheden om dens virke og skaffe den Tilgang af Medlemmer.

Hvad angaar den anden Side af vores Virksomhed:

at støtte økonomisk paa de Steder, hvor Tuberkulosisens Ulykker skal mildnes og dens Spredning Forhindres, har det været os muligt at hjælpe alle, der har ansøgt derom; det har hovedsagelig været saadanne Ansøgere, der skulle paa Sanatorium og ikke har kunnet klare Udgifterne, som denne Afbrydelse af deres daglige Forhold har forvoldt dem.

Vi haaber stadigt at kunne hjælpe, selv om det ikke ville være muligt at efterkomme alle Andra-

gender, vil vi dog søge at hjælpe saa meget som muligt efter vort bedste Skøn og Økonomiske Evne.

Jeg vil ikke afslutte denne korte Beretning uden at pointere, at den bedste Støtte vi kan faa er forøget Tilgang af Medlemmer. Det bør derfor være **hvert medlems Pligt at skaffe et nyt Medlem.**

Hj. Heerup

Sanatoriið í Hoydølum, sum fyrst og fremst er tengt at bardaganum móti tuberklasjúku, og har fiskimenn í túsundatali hava verið til kanningar.

Eingin eftirløn til yvirmenn

Aðra staðni í blaðnum hava vit frágreiðing frá FSN um teirra seinastu sáttmálasamráðingar.

Einki er við í nýggja sáttmálanum um eftirløn. Reiðarafelagið boðaði annars frá, at teir bjóðaðu yvirmannaføgunum somu skipan, sum FF hevur fingið.

BAADER

Vit hava eykalutir á
goymslu og útvega
teir, vit ikki hava.

Pf. Petur Larsen

Tlf. 44 41 74

Fax 44 42 86

Skrivstovufólk til Føroya Jarðarráð

Eitt starv sum skrivstovufólk á Føroya Jarðarráð er leyst at søkja.

Arbeidsuppgávan er avgreiðsla og vanligt skrivstovuarbeði.

Førleikakrøv:

- skrivstovuútbúgving
- duga væl at skriva føroyskt
- hava kunnleika til nýtslu av edv á brúkarastøði

Starvið verður lønt sambært sáttmála millum Starvsmannafelagið og Fíggjarmálaráðið.

Nærri upplýsingar fáast við at venda sær til Jóannes Dalsgarð, stjóra tlf. 31 11 80.

Umsókn við prógvum, viðmælum o.ø. skulu vera skrivstovu ráðsins í hendi seinast 1. februar 2003.

Føroya Jarðarráð
R.C. Effersøesgøta 4
Postrúm 50
110 Tórshavn

Tlf. 31 11 80 · Fax: 31 11 85 · Teldupostur: fj@fj.fo

Tuberklakanningin av fiskimonnum

Í 1957 hevði táverandi landslæknin H.D. Joensen hesa grein í Fiskimannablaðnum, har hann lýsti umstøðurnar hjá fiskimonnum í sambandi við tuberklar

Tuberklarnir í Føroyum hava nú í mong ár verið í javnari afturgongd. Fyrst í 1930 árunum fingi (roknað uppá hvørjar 10.000 íbúgar í Føroyum) hvørt ár umleið 35 fólk tuberklar, og eini 11 fólk doyðu av hesi sjúku. 1951-55 vóru hesi somu tøl minkað niður í 7 sjúk og 2 deyð.

Nógvar atvoldir eru sjálvandi til hesa gleðiligu afturgongd, men tvær av hesum eiga vit altíð at hava í huga og ongatið at gloyam. Onnur er *tuberklakanningin av fiskimonnum* og hin er *koppingin móti tuberklum*. Eingin onnur atgerð hevur í sama mun sum hesar báðar fingið slíka vend í tuberklarnar her á landi, at sjúkan nú ikki bert er í skilligari dvíning, men at vit eisini hava vónir um einaferð heilt at rudda út hesa sjúku her hjá okkum.

Um tuberklakoppingina er sagt og skrivað so nógv sinastu árin, at óneyðugt man vera at gera nógv av her. Bert skal verða tikið upp aftur, at í árunum 1946-55 eru í øllum Føroyum koppað 17.790 fólk, og teirra millum eru 19, sum hava fingið tuberklar, og 3 eru deyð av hesi sjúku. Men burtur av teimum 14.699, sum ikki eru koppað, hava 355 fingið tuberklar, og hjá 126 fórði sjúkan til deyðan! - Einkin nýtist at verða lagt aftrat hesum tølum uttan tað, at teir smávansar, sum viðhvørt kunnu standast av hesi kopping (smásvullar á økslini og eitlaknyklar omanfyri østbeinið ella undir hondini) lítið telja aftur ímóti tí vanda, hin ókoppaði gongur í, annaðhvørt hann er barn ella vaksin. -

Her í Føroyum (har neytini hava ikki tuberklar) smittar henda sjúka bert frá fólk til fólk, at kalla altíð á tann hátt, at hin sjúki hostar ella harkar, rópar ella tosar hart, so smittan í spýttinum gjøgnum luftina verður borin inn á tann fríska. Fleiri fólk, ið samanstúgvað eru í trongum rúmunum, størri verður sjálvandi smittuvandin. Og umborð á skipi, har nógvir menn langa tíð arbeiða og búgva saman, verður smittuvandin sjálvandi grovur, hendir tað óhapp, at ein smittuberi er komin millum mann-ingina. - Hetta var í seinri

helvt av 19. øld - við tí skjótt vaksandi skipatalinum - hin skilliga atvoldin til, at tuberklarnir floymdu út um allar Føroyar, so vit halda okkum vita, at um aldaskiftið eru eini 90

Her síggja vit Vilhelm Magnussen í eini støðu, sum allir fiskimenn minnst hann. Tað munnu vera nógvir, sum framvegis hoyra fyri sær, tá Vilhelm "messaði": "Anda djúpt, anda djúpt..."

fólk vorðin sjúk og eini 25 deyð av tuberklum hvørt ár (roknað uppá 10.000 íbúgar).

Mong ár eru nú síðani læknar fóru at gera vart við hendan vandan, men tað varð hildið at vera ógjørligt at kanna hvønn mann, áðrenn hann slapp at mynstra. Í 1937 bjóðaði núverandi tuberklavir-lækni sær kortini til at kanna allar fiskimenn, sum koma vildu niðan á tuberklastøðina. Men hetta munaði ov lítið, tí bert umleið 7 av fiskimonnum komu. Vit menniskju eru nú einaferð so vorðin, at vit hugsa ov lítið um gamla orðið, at betur er at vera fyrivarin enn eftir-snarur - vit eru røsk og kvik at iðra okkum og at finnast at, tá vanlukkan er hend, men eru treyð at geva okkum undir tað stríð, ið fyrivarnið kravur. Reiðilig stórhending í tuberklasøguni her á landi var tað tí, tá lógin um *tvungna tuberklakanning av fiskimonnum* varð

samtykt h. 21. nov. 1939. Eftir hesi lóg skulu fiskimenn, hvørja ferð teir mynstra í Føroyum, vísa fram prógv frá tuberklastøðini, at teir hava ikki smittandi tuberklar, og

summir høvdu fingið smittuhita, summir vatn á lunguni, aðrir tuberklar í heila- og mænuserk og uppaktur aðrir tuberklar aðra staðni í kroppin, tí ein smittuberi hevði verið við, hesir eldri menninir duga at greiða frá - vilja teir - hvat ein tuberklasmittuberi umboð á einum skipi av óvart kundi koma til at verða atvoldin í. Høvdu skipini verið í Grønlandi, vóru teir frísku umborð viðhvørt beinleiðis komnir í neyð.

Í dag er støðan ein heilt onnur og púra broytt, nú henda slíkar vanlukkur ikki meira, og tað er teimum galdandi reglum fyri at takka.

Einki er yvir at dylja, at teir, ið lógina samtyktu, í fyrstu syftu kanska hugsaðu meiri um fólk, sum eina heild - at forða fyri smittu - enn um einstaklingin, smittubera, hin tuberklasjúka. Men eisini fyri hann er tað av størsta týðningi, at sjúkan verður funnin so skjótt sum gjørligt. Og serliga í dag, har læknunum standa í boði fleiri góðir og dyggir heilgívágir fyri tuberklar. *Skjótari hin sjúki kemur til viðgerðar, betri eru líkindini til, at hann skjótt verður frískur og arbeiðsførur aftur*. Tí sjúkan kann tíverri taka seg upp, gera um seg og versna eftir stuttari tíð. At verða kannaður eina ferð um árið, er tí tað minsta, maður má gera, skal hann kenna seg toluliga tryggan.

Við koppingini og teirri tvungnu kanningini av skipsmönnum vóru vit nú her í Føroyum komin so langt á leið í bardaganum móti tuberklum, at vit - sum áður nevnt - hildu okkum síggja fyri endan á hesi sjúku. Men tíverri er hesi seinastu árin komið eitt nýtt opið lið í garðin til verndar móti tuberklunum her á landi. Og tað eru teir nógvu menn, sum - noyddir av umstøðunum - noyðast at leita sær vinnu við fremmandum skipum, eina mest íslenskum. Tí hesi lond hava ikki lógarfest somu vernd fyri fiskimenn, sum Føroyar hava, og fiskimenn, sum leita burtur, nýtast tí ikki, vilja teir ikki sjálvir, at lata seg kanna, áðrenn teir leggja í havið.

Í 1957 hava 1344 føroyskir fiskimenn verið

Landsverkfrøðingurin

Fólk til starvsfólkadeildina

Fulltíðarstarv á starvsfólkadeildini er leyst at søkja.

Arbeðsuppgávur

Starvið fevnir í høvuðsheitum um, í samstarvi við deildarleiðaran og onnur skrivstovufólk á deildini, at menna og røkja ymiskar uppgávur, so sum starvsfólkaviðurskipti, samskipti og kunning, nýggja jour-nalskipan, heimasíðuviðlíkahald og aðrar meira vanligar skrivstovuuppgávur. Talan er um eitt starv við spennandi avbjóðingum, og sum gevur góðar møguleikar fyri persónligari og fagligari menning.

Førleikakrøv

Umsøkjari skal hava viðkomandi útbúgving og royndir, helst innan omanfyri nevndu øki, og duga væl at málbera seg skrivliga, serliga á føroyskum. Tað er umráðandi, at tann, ið settur verður, hevur góð samstarvsevni, dugir at arbeiða miðvíst, sjálvstøðugt og ábyrgdarfult og er til reiðar at royna nýggjar avbjóðingar, um tað skal verða. Góður kunnleiki til tær edv-skipanir, ið vanligar verða nýttar á skrivstovum, er ein treyt.

Setanartreytir

Løn og setanartreytir annars vera sambært sáttmála millum Fíggjarmálastýrið og avvarðandi yrkisfelag.

Umsóknir

Umsóknir við prógvum og lívsgongdarlýsing (cv) verða at senda Landsverkfrøðinginum, Postboks 78, 110 Tórshavn og skulu verða skrivstovuni í hendi í seinasta lagi 27. januar 2003. Merkið brævbjálvan "Skrivstovufólk".

Nærri upplýsingar um starvið kunnu fáast frá Levi Hentze, starvsfólkaleiðara, á tlf.311333 (e-postur: levi@lv.fo).

Tinghúsvegi 5 · Postboks 78 · FO-110 Tórshavn · lv@lv.fo
Tlf. +298 31 13 33 · Fax +298 31 49 86

við íslenskum skipum, og bert 170 av teimum hava, áðrenn teir fóru úr Føroyum, leita til tuberklastøðina at verða kannaðir. Dømi eru um, at menn, stutta tíð aftaná at vera komnir til Íslands, noyddust heim aftur, tí teir gjørdist óarbeiðsførir, sjúkir av tuberklum. Sjálvandi hava nógvir av hesum 1344 seinri sama ár verið við føroyskum skipum og hava tí noyðst til kanningar. Men teir, sum bert hava siglt við útlenskum skipum og komandi ár ætla sær við aftur teimum, teir kunnu koma sær í tann stóra vanda, hóast teir sjálvir halda seg vera púra frískir, at tuberklasjúkan kann hava fingið fótin reiðiliga fastan í lungum teirra, áðrenn

komið verður framá hana, tá ið teir onkuntíð seinri aftur noyðast til kanningar ella sjálvir leita til lækna, tí teir nú kenna seg sjúkar.

Fiskimaðurin má tí, áðrenn hann fer úr Føroyum, ikki gloyma hendan vandan, hann kann koma sær í. Hann má eisini í so máta hugsa um seg og síni, tí heilsan og lívið eru eittans!

Leitið tí, allir tit fiskimenn, sum við fremmandum skipum fara, til tuberklastøðina, áðrenn tit fara heiman. Tí tá hava tit gjørt tað, ið gerast kann at verða um heilsu tykkara og byrgja fyri hesi sníkjan-di sóttini!

H. D. Joensen

At fiska tætt við aliringar er til ampa fyri alivinnuna

At fiska tætt við aliringar er ikki loyvt, og tað kann verða til ampa fyri alibrúk. Men kortini kemur hetta ofta fyri. Landsdjóralæknin og alivinnan gera nú vart við trupulleikan.

Sambært ásetingunum í kunngerðum um alivinnu, er ikki loyvt at sigla nærri enn 50 metrar frá alistøðum í vanligum førum, og um alibrúk eru rakt av sjúku, skulu bátar halda seg 500 metrar úr ringunum.

Kortini er tað ein trupulleiki við næstan øll alibrúk, at bátar koma til ringarnar at fiska. Menninir, sum fódra, siga vanligliga frá, at tað ikki er loyvt. Men tað verður ikki altíð virt, og so koma nýggir bátar, tá teir hoyra um at aðrir fáa fisk við ringarnar.

Havbúnaðarfelagið hevur víst á, at alarar megna

ikkj og ynskja heldur ikki at vera lögregla yvirfyri útróðrarmonnum.

Peter Østergaard á Fiskasjúkudeildini hjá Heilsufrøðiligu Starvsstovuni, sigur, at tað er alarin, sum skal syrgja fyri at reglurnar í kunngerðunum um aling verða fylgdar við einstaka alibrúkið. Hetta vil siga, at starvsfólk hjá alaranum skal boða bátum, sum ikki halda seg til reglurnar, at teir skulu taka seg útum ásettu frástøðuna. Um ikki verður gjørt eftir boðunum, skal meldast til lögregluna og tilburðurin skal fráboðast Fiskasjúkudeildini.

Peter Østergaard sigur tó, at hann skilir støðuna hjá alaranum, og at teir hava ilt við at verða politimyndugleiki. Heilsufrøðiliga Starvstovan ætlar tí í lýsingum at minna fólk á, hvat er loyvt og ikki við-

víkjandi sigling og fiskiskapi tætt at aliringum. Bæði í vanligum førum og tá alibrúk eru undir veterinerum restriktiónum vegna sjúku.

REGLURNAR FYRI FJARSTØÐU TIL ALIBRÚK:

Undir vanligum umstøðum ásetur § 1 í Kunngerð nr. 132 frá 1. nov. 1988 um sigling nærhendis alistøðum, eina frástøðu uppá 50 metrar. § 2 í somu kunngerð setur krøv til merking ella skelting við alibrúk.

Í førum, har alibrúk eru rakt av sjúku, er tað §9 stk 4 litra d í Løgtingslóg nr. 16 frá 23. feb. 2001 um djórasjúkur (og fyrirbygging/niðurberjing), ið ásetur eina frástøðu uppá 500 metrar.

Áhugavert trygdarskeið

Arbeidseftirlitið skipar fyri áhugaverdum trygdarskeiði fyri trygdarumboðum. Á skeiðnum verður nomið við fleiri evni kring arbeidsumhvørvið, so sum innrættan, ergonomi og arbeidsskaðar og vinnusjúkur.

Sambært kunngerð skulu limir í trygdarnevndum, trygdarbólkar og dagligi leiðarin av trygdararbeiðnum hava høvi til at nema sær neyðuga frálæru og vitan um spurningar innan trygd og heilsu. Í hesum sambandi hevur Arbeidseftirlitið samansett eitt skeið, sum er sera áhugavert og fjølbroytt, og har dentur verður

lagdur á at fyrirbygja skaðum.

Starvsfólk á Arbeidseftirlitinum greiða frá arbeidsumhvørvislógini, um ábyrgd, skyldur v.m. Somuleiðis verður greitt frá trygdarskipanini, tvs. val av trygdarumboðum, skyldur, rættindi og samskipti. Greitt verður eisini frá inniklima, óljóði, innrættan, ergonomi og sálarligum arbeidsumhvørvi. Frálæra verður eisini givin í fyrstu hjálp av undirvísara frá ambulancatænastuni.

Farið verður niðan á Brandstøðina, har lutakarar fáa kunnleika til, hvussu ein kann royna at

slökkja eld, og hvørji amboð eru best at nýta; lutakararnir fáa eisini høvi til at royna at slökkja eld.

Nomið verður eisini við arbeidsskaðar og vinnusjúkur, har Pál Weihe frá deildini fyri Arbeids- og Almannaheilsu greiðir frá.

Samanumtikið er hetta eitt gott skeið, har fólk, sum til dagligt fáast við hesi viðurskipti, undirvísa.

Annars eru reglurnar tær, at á virkjum, har 10 ella fleiri starvsfólk starvast, skal trygdar- og heilsuarbeidið leggjast til rættis við eini trygdarskipan.

Komandi blað

Tað liggur nógvtílfar eftir til komandi blað. Ein av høvuðssøgnum verður ein stór frásøgn frá Onnu á Váli. Hon er uppvaksin í Norðradali og dugir sera væl at greiða frá lívinum har, sum var nakað serstakt, tí bygdin var so avbyrgd. So Anna hevur upplivað at vera í lívs-vanda av einum tarvi, har hon fekk eina bjarging, sum hon metir sum bønarsvar. Og tey eru ikki so mong, sum hava upplivað alla broytingina í samskiptismøguleikunum, heilt frá glaðing til fartelefón. Men

tað hevur Anna. Søgna er eisini um, hvussu sangtraditiónir í Norðradali og Svínø eru sameindar í børnum og ommubørnum.

Annað tilfar er frásøgn frá "okkara manni" í Skúvoy og ein yrking úr Vestmannaoyggjunum.

Vit arbeiða eisini við spennandi frásøgnum, til komandi bløð. Ein er um dramatisku ferðina, sum Sofus Dahl Christiansen gjørdi til Danmarkar við seksmannafari í 1946. Og vit eru eisini í ferð við at útvega meira tilfar um

Í komandi blaði verður m.a. áhugaverd frásøgn frá Onnu á Váli, ið er uppvaksin í Norðradali.

"Vesturhavið Blíða". Hetta verður bæði úr Føroyum, Íslandi og Noregi, so talan verður í hvussu er um eitt spennandi ikast til okkara siglingar- og skipasøgu.

Ortopædkirurgiskur skómakari & bandagistur

Ortopædkirurgiskur skómakari & bandagistur frá SAMVA verða á Klaksvíkar Sjúkrahúsi 4. feb. 2003 og á Landsjúkrahúsinum 5. 6. og 7. feb. 2003.

Tíð fæst við at ringja á tlf. 45 54 63 mánadag og týsdag kl. 10 - 12 (seinasta lagi 28. januar 2003).

Klaksvíkar Sjúkrahús
FO-700 Klaksvík

Búskaparfrøðingar

Landsbankin søkir eftir 3 búskaparfrøðingum. Ein av hesum er fyri fólk í farloyvi í fyrribils 3 mánaðir.

Arbeidssuppgávur:

Menning av búskaparmodelli og úthyggjng av hagtalsskipanum um kredittmarknaðin og gjaldførið í landinum.

Aðrar uppgávur snúgva seg um, at leggja til rættis haptøl og frágreiðingar um búskap og fjggjarviðurskipti og at arbeiða við menningaruppgávum viðvíkjandi føroyska kredit- og kapitalmarknaðinum.

Arbeidið er bytt í ábyrgðararki, men stovnurin er litil og uppgávurnar stórar. Tí verður nógvtílfar gjørt í felag, eins og tað er skiftandi.

Førlíki:

Søkt verður eftir fólki við góðari útbúgving. Hinvegin kunnu góðar arbeidssroyndir eisini víga upp imóti tí.

Fólk við kandidatprógv í búskaparfrøði geva fyrimum. Royndir av arbeiði við innanhýsis og uttanhýsis verkætlanum hava somuleiðis fyrimum.

Løn:

Ellir avtalu við støði í sáttmála millum Fjggjarmálaráðið og avvarandi yrkisfelag.

Tíðarfreist o.a.:

Vit hava brúk fyri fólki rættiliga skjótt, men hava eisini áhuga fyri seinni setanartíð, um talan er um fólk við røttu royndunum.

Umsóknarar eru vælkominir at venda sær til Sigurd Poulsen, stjóra (sigurd@landsbank.fo) ella Jens Erik Magnussen, undirstjóra (jem@landsbank.fo) um fleiri upplýsingar á tlf. 318305.

Umsóknir verða viðgjørðar í trúnaði og skulu saman við neyðugum upplýsingum um útbúgving og stovr sendast landsbankanum aðrenn 30.01.2003 kl 16:

Landsbanki Føroya

Müllers Hús - Gongin

Postbúx 229 - FO-110 Tórshavn

E-postadr.: landsbank@landsbank.fo

Landsbanki Føroya er bankasamband landskassans. Hann umsitir gjaldføri og stendur fyri lántøku landsstýrisins og samstarvar við aðrar myndugleikar og almennar stovnar.

Landsbankin virkar fyri tryggum fjggjarviðurskiptum í landinum. Bankin skal tí halda seg kunnáðan um fjggjarmarknaðarviðurskipti og samstarva við fjggjurstovnur og landsstýrið um hesi viðurskipti. Lýsingar av búskapinum eru týðandi liður í hesum uppgávum. Sí eisini heimasíðuna <http://landsbank.fo>

Til minnis um Thurid Thomassen

*Hetta er
síðsta
myndin,
sum er
tíkin av
Thurid.*

Tann 5. januar andaðist Turid Thomassen, vanligi kallað Bulle, bert 73 ára gomul.

Thurid var sera góður kenningur hjá fiskimonnunum gjøgnum fleiri ættarlið. Hon arbeiðdi nevniliga á Lønjavningargrunni Skipsfiskimanna í meira enn 40 ár. Hon kom í starv her í 1950 og gavst í 1992. Tískil hevur hon verið við í arbeiðinum hjá Lønjavningargrunninum nær um frá byrjan av, tá minstalønin var kr. 500 um mánaðin. Starvsfólkini vóru tá trý við Tórði Dalsgaard sum stjóra.

Thurid hevur tískil upplivað ein stóran part av gongdini í føroyska veiðiflotanum so nær, sum tað

ber til. Og hennara samband við flotan hevur verið við fiskimennin sjálvar. Her hevur, sum við so nógvum øðrum, gingið bæði upp og niður. Og tá kreppur hava verið, hevur hetta fyrst og frems verið at merkt hjá Lønjavningargrunninum. Saman við Fiskimannafelagnum er tað har fiskimenn hava vent sær, tá tað hevur staðið á. Higar hava fiskimenn ringt í hundraða- og túsundatali at spyrja eftir, nær minstalønin v.m. mundi koma. Okkurt toyggið man Thurid hava fingið, hóast fiskimenn eru tolnasta fólkaslag í heiminum. Men her kom Thurid at kenna fiskimenn, og teir komu at kenna hana, og

virðingin var báðar vegir. Thurid var nevniliga eitt stak skilafólk, sum dugdi væl og virðiliga at greiða frá eini og hvørji sak, sum hon varð spurd um. Hon var sáttlig, sama hvussu stóðan enn var. Og tað var sjálvsagt trupult at fáa trongdar fiskimenn at skilja, at eingir pengar vóru í kassanum. Thurid var ein persónligheit, sum øll komu at halda av. Stutt sagt eitt álitisfólk í orðsins sanna týðningi.

Thurid var dóttir Lisu og Anker Thomsen, sum var ættaður úr Randers. Hin systkini vóru Arnbjørn R Thomsen, sum doyði fyri nøkrum fáum árum síðan, og Solveig G. Rasmussen, sum var elst, og sum nú er einsamøll eftir.

Thurid var annars eitt fróðarfólk, sum presturin eisini vísti á í kirkjuni. Hon hevði stóran ans fyri náttúruni, og tey bæði

Kartsen nýttu nógv tíð uppá at síggja okkara land.

Tey bæði høvdu samband við nógv fólk, ikki minst útlendingar, og var hetta ikki løgið, so blíð og fyríkomandi, sum hon var. Thurid hevði nógv brævaskipti uttanlands, og tey fingi ofta útlendska vitjan. Hetta samband sást ikki minst aftur í øllum jólabrøvunum, sum hon fekk hvørt ár.

Thurid gjørdist sjúk fyri tveimum árum síðani. Men í summar sást, at tað ikki gekk so væl, og nú var hennara tíð farin. Hon og Karsten náddu júst at halda gullbrúðleyp 3. jóladag.

Vit lýsa frið yvir minnið um Thurid og senda okkara tankar til Karsten og annars øll, ið stóðu henni nær.

ó.

Russarafiskur uttan toll- endurgjald

Nú játtanin til fiskivinnumenning á landi verður munandi lækkað á fíggarlógini, fellur tollendurgjaldið at virka russarafisk burtur. Stjórin á Fiskavirking stendur púra spyrjandi. Virkini missa kundar.

Endurgjaldið til at virka russarafisk á føroyskum virkjum fellur nú burtur. Tað er greitt, eftir at samgongan fyri jól samtykti, at játtanin til fiskivinnumenning á landi skal lækka úr 8 milliónum í fjør niður í 2,5 milliónir í ár.

Nógv tann størsti parturin av hesi játtanin hevur verið brúktur sum tollendurgjald at virka russarafisk á nøkrum føroyskum virkjum.

Fiskimálaráðið fyrireikar nú eitt lógaruppskot at leggja fyri lögtingið um at ógilda lógina um tollendurgjaldið.

Stjórin á Føroya Fiskavirking skilir púrt einki, nú endurgjaldið bráðliga verður tikið burtur. Í fyrsta lagið er russarafiskurin arbeiðsgevandi og bara nettoskatturin av at arbeiða fiskin er størri enn sjálvt endurgjaldið, sigur hann.

Í øðrum lagi kann Fiskavirking rokna við at missa kundar, tí júst russarafiskurin hevur gjørt at virkið hevur kunnað hildið fast við nakrar kundar.

Stórt úrval av klæðum

Termodraktir til vaksin & børn
Jakkar
Troyggjur
Føroysk undirklæðir
J.B.S. undirklæðir
Marathon undirklæðir
Hosur
Buksur
Stivlar
o.m.a.

Til skip & bátar

Línur & Standarar
Húkar & Teymar
Knívar & Goggarar
Neilon & Stampar
Stál & Boyulyktir
Boyustengur & Boyur
o.m.a.

Vit síggjast, vit hoyrast, tit ringja, vit senda!

P/F SNØRISVIRKIÐ

Stoksoyarvegur 2 FO-700 Klaksvík - Tel. 455254 - Fax 457254

Føroyamyndirnar hjá Olov Ånstad, 3. partur:

Olov Ånstad til føroyskan dans í Kirkjubø, í 1948!

Hesaferð hava vit gleðina at vísa myndirnar Olov Ånstad tók í Kirkjubø, og eisini av føroyskum dansi í Kirkjubø. Myndirnar eru tiknir fyri skjótt 54 árum síðani, tíðliga á sumri í 1948.

Olov Ånstad minnst, at tað var ein góðveðursdag, tíðliga á sumri 1948, at hann og Gunnar Gunnarsson koyrdu við Singer-bilinum hjá Gunnari úr Havnini og til Kirkjubíggjar. Í Kirkjubø møtti Olov Sverra Paturssyni, og bróðirsoninum, táverandi kongsbóndanum í Kirkjubø, Páll Paturssyni. Sverri Patursson, ið tá var komin langt upp í árin var enn frískur og ferðigur, og sum Olov sjálvur sigur, so var Sverri Patursson ein stórir Svøríkis-vinur.

Føroyar sum eitt Norðurland
Sverri Patursson greiddi her Olov frá langa og drúgva stríði sínum at fáa Føroyar viðurkent sum eitt Norðurland við egnum máli og egnari mentan. Sverri greiddi Olov frá mongu ferðum sínum runt norðurlond, eisini Svøríki har hann hevði hildið fyrilestrar og greitt frá um Føroyar, sum einum serstakum norðurlandi, og ikki bert einum donskum amti. Olov greiðir frá, at Sverri Patursson, ið hevði nógvan kunnleika dugdi

so væl at greiða frá og velja orð síni á skandinaviskum máli, at hann rúnabant teir við framúr áhuga-verdu frásagnum sínum. Sverri greiddi eisini við ídni frá ferðum sínum í Svøríki á yngri árum.

Til føroyskan dans
Góða viku eftir fyrstu vitjanina hjá Olov í Kirkjubø gekk leiðin aftur hagar. Hesuferð hevði dansifelagið í Velbastað og Kirkjubø sett teimum stevnu. Við Olovi hesuferð var ein útvarpsmaður hjá svenska ríkisútvarpinum: "Sveriges

Olov Ånstad í gullbrúðleypi hjá Herborg og Gunnar Gunnarsson í oktober 1989 saman við trúgva fylgissveini sínum, myndatólinum.

Radio", Nils Linnman, ið var kendur í Svøríki, sum ein fuglafrøðingur. Men Nils Linnman ynskti ikki bert at greiða svensku útvarpslurtarunum frá fuglalívinum í Føroyum. Hann

ynskti eisini at gera upptøkur av føroyskum dansi. Tí samdist hann við dansifólkini á Velbastað og í Kirkjubø um at gera nakrar útvarpsupptøkur av føroyskum dansi í Kirkju-

bø. Her hevði verið upplagt hjá onkrari kvæðakempu at spurt seg fyri í arkivinum hjá "Sveriges Radio", um hesar upptøkur hjá Nils Linnman, útvarpsmanni enn finnast

Foto frá inspelning på Kirkjubø 1948 för Sveriges Radio med reporter Nils Linnmann.

Dansen utanför blockhuset. Primus motor Páll Patursson

Kirkjubøur í 1948, bygðin má sigast at vera væl varðveitt!

Páll Patursson, kongsbóndi saman við dótturina Gudny (var gift við Vagni Mohr Mortensen) og Bjarna Mohr (pápi Jákup Andrias, grindaformann og koyrilærara), lærara á Velbastað.

Væl kendi mentamaðurin, Oskar Hermanson og konan Anna t.h. á myndini

(Elinborg Trónd Johansen t.v.) Hár handlar visan om Grindadrap. Men tempot er inte så snabbt och extasen saknas - den kommer inte förrän visan handlar om själva drapet av de många valarna - ungefär 100 verser från början.

Páll Patursson í essinum.

á einum stálbandi. Áheit-
anin er her við send víð-
ari til rétta viðkomandi!

Vóru í Danmark
og Svøríki
Dansifólkið á Velbastað
og Kirkjubø vóru annars
á dansiferð í Svøríki og
Danmark hetta árið, og
Olov og Nils Linnmann
fingu soleiðis ein for-
smakk av tí, sum dansi-
fólkinu høvdu at bjóða
dønum og svenskarum.
Grindavísan var á skránni
í Kirkjubø henda vakra
summardagin í 1948, og
heldur Olov, at hon gekk
heldur trekt og seint í
byrjanini, og saknaði Olov
“ekstasu” í byrjanini. Men
tá grindavísan kemur til
ørandini um sjálvt drápið,
byrjaði “ekstasan” at gera
um seg.

Blómur úr Kirkjubø
í Fredericia
Olov hjálpti føroyingum
við føroyska framsýningar-
básinum á “Dansk Købe-
stævne” í Fredericia í 1948.
Olov tók fotomyndir, Niels
á Botni í Nólsoy útvegaði
føroyskan reiðskap og lut-
ir, og vøkrum blómurnar,
sum lesarin sær mynd av í
hesi grein vóru frá gartna-
rinum í Kirkjubø. Olov
heldur, at tað er eitt und-
ur, at blómurnar yvirlivdu
allan tann tá langa túrin
úr Kirkjubø og til Frede-
ricia. Maðurin, sum var
upphavið til hetta gartna-
rrið í Kirkjubø, var yngsti
bróðir Jóannesar, Sverra
og Siggert Patursson, hann
nevndist Gazet Patursson.
Í næsta FF-blaði hevur
Óli, blaðstjóri áhugaverda
grein um henda sama
Gazet Patursson!

(Blómur frá Gazet Patursson) Färöhallen på “Dansk Købestævne”, Fredericia 1948. Alla blomsterarrangement mang frå Kirkjubø, Färöarna.

Interiör Kirkjubø 1948.

Línubustir og goggar

Hondbundin færoysk línubust og hondgjørdir goggar

Bustirnar eru royndar umborð á færoyskum línuskipum við góðum úrslitið. Tær halda væl betri og fara betri við línuni.

Verða sendar um allt landið

Bílegging:
tlf: 424034 - 423002 - fartlf: 213317

Fløttislið
(limur í Føroya Blindafelag)

MAN B&W Diesel A/S

Umboðið · Ernst Reinert

Alpaha Diesel motorar og eykalutir

Undir Glæðsheyggi 10
FO-100 Tórshavn - Færøe Islands
Tlf: +298 31 33 84 · Fax: +298 31 30 64

Um skyldu at geva upp skattskylduga inntøku fyrri 2002

Við heimild í § 100, 2. stk. í skattalógini skal Toll- og Skattaráðið við hesum krevja øll, sum skulu verða sett í skatt, um at geva upp skattskylduga inntøku sína, áðrenn niðanfyri nevndu og ávístu freistir eru úti.

Til persónligar skattgjaldarar

Sjálvuppgávan av inntøkuni og inntøku av kapitalvinningi fyrri 2002 hjá persónligum skattgjaldarum, ið ikki hava roknskaparskyldu, skal vera innlatin til Toll og Skattstovu Føroya í seinasta lagi mánaðagin 17. mars 2003.

Um hálfan februar sendir Toll- og Skattstova Føroya sjálvuppgávur út. Øll, sum móttaka eina sjálvuppgávu, skulu senda hana innaftur.

Teir persónar, Toll- og Skattstova Føroya metir seg at hava rættar upplýsingar um í tryllisskattaskránni, fáa tó eina skattauppgærd, ið er eitt blátt skjal. Hesi fáa onga sjálvuppgávu sendandi.

Eru upplýsingarnar á skattauppgærdini ikki rættar, skal sjálvuppgáva sendast inn.

Sjálvuppgávan fæst á ækisskrivstovunum hjá Toll- og Skattstovu Føroya kring landið. Eisini er hon í bóklinginum "Skatturin 2002".

Fræmskundað skattauppgærd

Tey, ið ikki hava annan frádrátt enn eftirlønargjald, og ikki hava B-inntøku, kunnu fáa fræmskundaða skattauppgærd, um tey innan 1. februar 2003 lata sjálvuppgávu inn til Toll og Skattstovu. Á hesi sjálvuppgávu skal bert gjaldið til eftirløn í 2002 verða upplýst og skjálprógv skal viðleggjast.

Verða aðrar upplýsingar skrivaðar á sjálvuppgávuna, sum t.d. B-inntøkur og/ella aðrir frádráttir, verður hon at meta sum vanlig sjálvuppgáva, og vil tað siga, at skattauppgærdin kann ikki roknaast við at verða gjørd fyrr enn í fyrsta lagi í mars mánaða.

Ognaruppgærd

Tað er bert neyðugt at lata inn ognaruppgærd, um broytingar eru í ogn og skuld í mun til 31. desember 2001. Tó skulu tey, sum Toll- og Skattstovan sendir ognaruppgærd til, lata hana innaftur.

Til feløg v.m.

Sjálvuppgávur, roknskapir og inntøkur av kapitalvinningi viðvíkjandi árinum 2002 hjá deyðsbúgvum, feløgum, felagsskapum v.m. við roknskaparskyldu skulu vera Økisskrivstovunum hjá Toll- og Skattstovu í hendi í seinasta lagi

1. juni 2003,

um roknskaparskuld tolmra endar í ella fellur saman við álmannaáárinum 2002 (smb. § 1, 1. stk. nr. 7-18 og § 2 í skattalógini).

Ber til at leingja freistina?

Tá serlig grund er til tess, kunnu økisskrivstovurnar leingja freistina til 15. august 2003, treytað av at

- umsóknin er skrivlig
- umsóknin er send áðrenn 1. juni 2003
- sjálvuppgávur og roknskapir fyrri eldri ár eru innkomnir.

Til privat vinnurekandi

Við heimild § 105, 2. stk. í skattalógini og vísandi til kunngerð nr. 92 frá 19. november 1999 frá Figgjarmálastýrinum skulu sjálvuppgávur, roknskapir, ognaruppgærdir og inntøkur av kapitalvinningi viðvíkjandi árinum 2002 hjá privatum vinnurekandi við roknskaparskyldu vera Økisskrivstovunum hjá Toll- og Skattstovu Føroya í hendi sum tilskilað niðanfyri:

Føðingardagur:	Seinasti innlatingardagur:
1/1 - 28/2	1. apríl 2003
1/3 - 30/4	1. maí 2003
1/5 - 30/6	1. júní 2003
1/7 - 31/8	1. júlí 2003
1/9 - 31/12	15. august 2003

Um báðir hjúnafelagarnir hava skyldu at fara roknskap, kunnu báðir lata inn sambært li freist, sum er galdandi fyrri tann hjúnafelagan, sum hevur tann seinna føðingardagin.

Ber til at leingja freistina?

Tá serlig grund er til tess, kunnu økisskrivstovurnar leingja freistina til 15. august 2003, treytað av at

- umsóknin er skrivlig
- umsóknin er send, áðrenn nevndu innlatingarfreistir eru farnar
- sjálvuppgávur, roknskapir og ognaruppgærdir fyrri eldri ár eru innkomnir

Kapitalvinnings sjálvuppgáva

Saman við li vanligu sjálvuppgávuni verður ein kapitalvinnings sjálvuppgáva eisini send øllum. Si nærri frágreiðing í bóklinginum "Skatturin 2002".

Kapitalvinnings sjálvuppgávan skal latast innaftur við somu freistum, sum eru galdandi fyrri innlating av tí vanligu sjálvuppgávuni.

Persónar skulu ikki lata kapitalvinnings sjálvuppgávu inn, um tey bert hava rentuinntøku frá færoyskum peningastovni ella postgiri.

Sjálvuppgávur, ognaruppgærdir og roknskapir eru roknað fyrri at vera innlatin rættstundis, tá ið tær teir í seinasta lagi eru fingin Toll- og Skattstovu Føroya ella eru latin í postin í seinasta lagi omanfyri nevnda innlatingardag. Fellur seinasti innlatingardagurin á ein leygardag, sunnudag ella helligdag, verður seinasti innlatingardagur fyrsta eftirfylgjandi gerandisdag.

Um fullgiggjað sjálvuppgáva yvir inntøku ikki er latin inn rættstundis, eins og frammanfyri er ásett, verður hækking gjørd samsvarandi reglunum í § 104 í skattalógini.

Vitjið eisini heimasíðu stovnsins: www.tollskatt.fo

Argir, tann 15. januar 2003

Toll- og Skattaráð Føroya

Gamlar Havnarmyndir

Vit prenta her 4. part av endurminningunum hjá Carolinu Heinesen

Rachel i Kirkebø

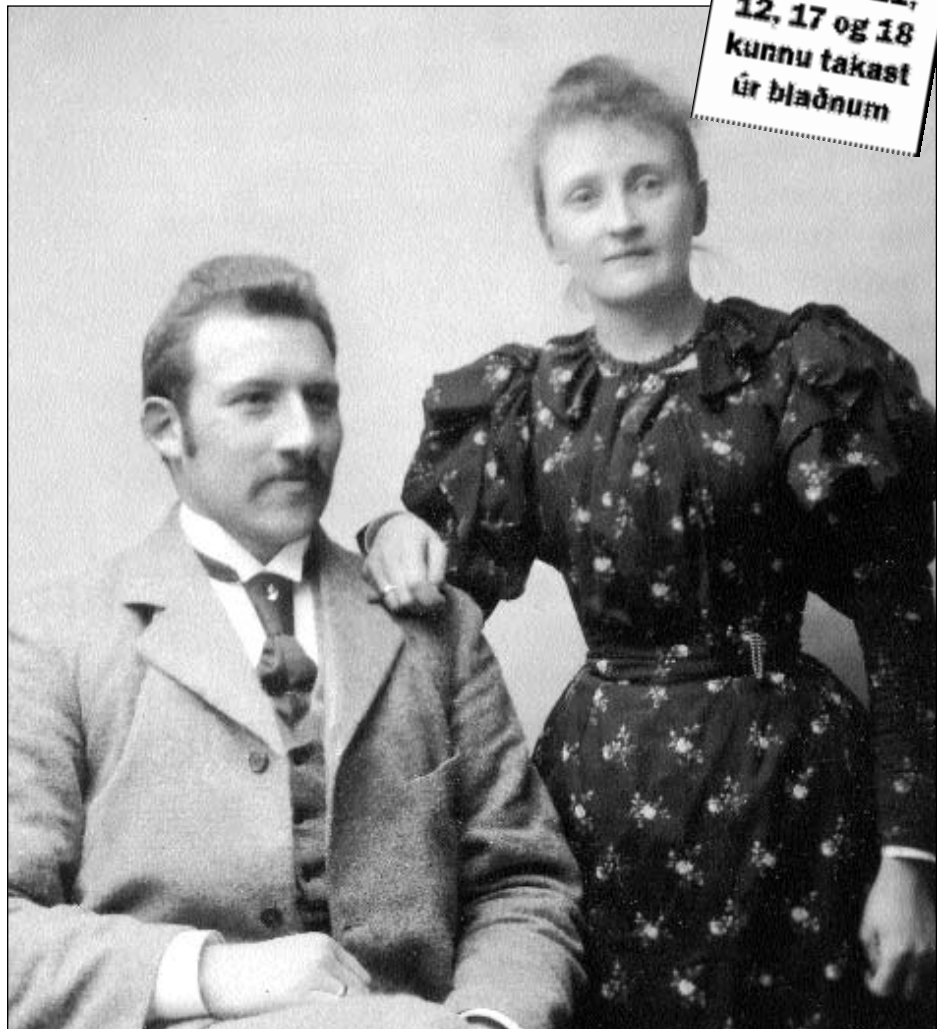
Rachel i Kirkebø var i min ungdom en kendt skikkelse i Thorshavn, hun var vist fra Kirkebø og blev engang som barn på en underlig mystisk måde borte i nogle dage. Hun havde leget ude i marken, men forsvandt pludselig, og skønt der blev ledt efter hende allevegne, kunne de ikke finde hende, før efter et par dages forløb. Hun lå mellem nogle stene oppe på fjeldet. Dengang troede man på huldefolk, så der mentes, at hun var taget af dem. Andre mente at en ørn muligvis var fløjet med hende, hvilket syntes umuligt, da de i så fald havde hugget hendes øjne ud. Hele tildragelsen kom så i bladene og hun kunne det hele udenad og sluttede vist med Amen! Hun kom hver dag her til byen som ældre kone med mælk fra bondegården. Den blev læsset på en hest i to store blikkeholdere. Hun opholdt sig mest i faders butik, og senerehen i min mands. Hun plejede at sige: "ham der gik bort var en god mand, og den næste stod ikke tilbage for ham". Rachel købte varer for hele bygden, men hun kunne ikke læse skrift, så det kunne ikke nytte at skrive op, men hun huskede alt udenad, om der var 20 ting. Når hun skulle besørge breve, havde hun gerne et i hver hånd, så sagde man navnet på brevene og så huskede hun hvilket der var hvilket. Hun kom så ind hos os og drak kaffe og var hele familien Restorff så hengiven. Hun regnede

ud, at hun havde gået så ofte til og fra Kirkebø, at det var så og så mange gange omkring Jorden. Hun havde været gift med en mand fra Skopun, men var vist gået fra ham, eller måske var hun enke.

Oestrøm

Da jeg var 14 år kom her en mand fra Dalarne i Sverige, som hed Oestrøm. Han var nok ingeniør. Han havde dannet et aktieselskab, der hed "The Normal Company". Meningen var at anlægge en guano-fabrik, hvortil han skulle bruge fiskeaffald. Dengang var her masser af fisk og mange både. Fabrikken var den samme som nu tilhører Valdemar Lützen. Det hele varede ikke længere end fra 1881 til 1892. Men det var en morsom og livlig tid med meget selskabelighed, og skønt jeg kun var 13-14 år, blev jeg ofte bedt med, dengang var bedstefar en af spiderne. Da indvielsen af fabrikken foregik, var der vældig fest, hele kælderetagen ud til kajen var pyntet med guirlander og midt i hallen var der et springvand, og rundt omkring var der små borde, både med drikke og spisevarer. Musik var der også. Foruden Oestrøm selv, var der hans kone, som var meget livlig og var fra New Zeeland med sorte tindrende øjne. Så havde han to søstre, som blev hans kontordamer, ja der kom senere en tredje søster, der hed Selma Lanner, og var gift med en bager, der indrettede bageri derude, hvor Mogens Lützen nu bor, men nede i kæl-

deren. Det store hus, som Hugo Øster nu har, blev bygget og så flyttede han bageriet derhen. Det var også to svenske herrer, Hoffstes og en løjtnant Blom, en fru Vesterberg, ældre, med en stor tor-nyre, og flere andre svenskere. En englænder med sine søstre, der hed Little. En smuk stor dame, der hed Md. Brown og en londonsk gadedreng Fletcher, en mr. Laial. En svensker Gustav Adolf Wall. En dansker, der hed Walbom med en mægtig svær kone. Jens Mohr havde opsyn med kajen. Alle disse mennesker, og mange Thorshavnere var så med ved indvielsesfesten, alle i karnevalsdragter. Rasmus Effersø var klædt som tigger, og havde det ene knæ på en krykke, så han så ud som om han havde mistet det ene ben, han havde en kasket i hånden, som han gik rundt og samlede penge i, og så godt var han maskeret, at man troede, at det var en fattig mand, Oestrøm havde taget med herop, så der blev samlet rigeligt med penge i Rasmus Effersøs hat. Engang holdt han også en tale til et stort selskab ude hos Oestrøm. De boede i Kristines Minde, og da han havde holdt talen, der var på svensk, spurgte Oestrøms søster, hvilket sprog, det var han talte. - Når man sad på Skåletrø og så ud imod fabrikken, var det meget morsomt med alle de fremmede mennesker, og al den travlhed. Der var også en ung svensker, der hed Olauson, som spillede cornet, vi spillede sammen,

Caroline og Zacharias. Henda stuttliga greinarøðin endar við, at Carolina og Zacharias úr Bø verða gift. Eitt úrslit av hesum er m.a. William Heinesen.

han blev onkel Meinhardts ven, kom meget hos Jacobsens. Det hele blev et virvar af fest og fornøjelse, og det kunne jo ikke gå i længden. Det holdt op lige så pludseligt, som det begyndte, der var dog flere færing, der havde plads derude. Der var Jacob Johansen (bror til Carl á Lag) Grace Arges svigerfader havde også plads på kontoret. Flere piger herfra tjente derude, deriblandt Julianna Askham og Ellen Margrethe (Tordes kone). Den der vandt mest ved det hele var Lützen, der købte fabrikken for en slik.

Bedstefar Jacobsens Hjem

Den Jacobsenske familie havde den egenskab, at hvor som helst de slog sig ned, blev der hyggeligt. I grunden var det en kritisk og krigslysten familie. Når vi sad ved bordet og spiste aftensmad, kom hele familien i harnisk ved en ubetydelighed. Alt hvad der var sket i løbet af dagen blev kritiseret og debatteret og bedstefar turde ikke sige sin mening. Bedstemor havde orden og var meget myndig. Fran-

ciska havde det altid med at le. Onkel Meinhardt og bedstemor holdt som regel sammen. Dengang var Helene mærkelig spag, men hun tog jo revanche senere hen i livet. På bordet var der altid et spækebrædt, som bedstemor skar ud på. Bedstefars mad blev altid smurt, 3 stk. brød uden skorpe. Der var så 2 flødekander, den ene med mælk, den anden med fløde. Mælkekanden blev kaldt Hellesen, og den med fløde Skesen. Hellesen blev altid skubbet hen til bedstefar. Onkel Meinhardt fik en stor kop te, men drak den aldrig, før den var kold, men han talte jo også meget ved bordet. Der var vældig hyggeligt, for selv om bedstemor var myndig, var hun et retskaffent og prægtigt menneske, mærkelig nok havde hun så let ved at græde, og så græd hun højt. Moder sagde altid, at bedstemor var en udmærket stedmoder, hun gjorde aldrig forskel på sine egne børn og stedbørnene. Mor skummede jo også fløden i det hun kom i den fineste skole og lærte også at spille klaver. Dengang sad bedstefar på den grønne

gren. Siden gik det nedad, men mor var dog langt den beskedneste af dem, trods alt det hun lærte mere end de andre. De havde nok god forstand alle sammen, mere eller mindre. Onkel Frants kom først ud som kok med bedstefar Restorffs skibe og svinede sig rædsomt til, når han så kom hjem, så blev han ordentlig skrubbet ren af bedstemor, hun var så proper, men hun gjorde også et stort nummer ud af alt. Kom skorstensfejeren eller torvmanden fra Ridevig, da var det som verdens undergang. Hun var meget ubehagelig mod tørvemændene, men når de så var færdige med tørvene, bød hun dem dog kaffe. Da sagde den ene af tørvemændene "Enden er ikke begyndelsen lig". Tante Frnciska var så livsglad som ung, hun var så sød, hun holdt jo skole i mange år. Bedstemor hjalp hende til tider, men hun var strængere mod børnene end tante Franciska. Jeg holdt umådelig meget af bedstemor, mere end af bedstefar. Han var så vag, det var jo for så vidt godt, ellers havde det ikke gået. Onkel Poul og tante

Rakul í Kirkjubø.

At taka úr blaðnum
Síðurnar 11, 12, 17 og 18 kunnu takast úr blaðnum

Fanny var jo også børn af huset, men dem har jeg ikke kendt noget videre til. Jeg syntes at onkel Poul var så fjollet. Aage og Hans, hørte til den fine ende af familien og Allers familie var jo altid på tapetet, skønt at ingen af dem var i familie med dem. Kun mor, tante Fanny og onkel Poul. Mor turde aldrig henvende sig til Allers, skønt hun og gamle fru Aller var veninder. Helene blev så forlovet og gift med en styrmand på Frederiksvåg og senere blev han styrmand med en damper, og der døde han ombord, han ville redde en af besætningen, men blev så skyllet ud af en bølge. Hann var en pæn mand. Derfra stammer så de bekendte brødre Bech.

Onkel Meinhardt blev også gift, det var vist ikke nogen let opgave for tante Maren at finde sig tilrette i den familie, men det gik vist meget godt. Bedstemor døde meget pludselig, engang mens Åge var her oppe og bedstefar overlevede sig selv, og blev 95. Da havde Helene det svært, han var jo som et barn tilsidst og al hans forvirrede tale, var jo til tider meget morsom at høre på, men så døde han da mæt af dage, som det står om Moses og andre gamle mænd i bibelen.

Bedstefar Restorffs hus

Jeg kom som ung til at passe bedstefars brødbutik. Han var ikke nem at stille tilfreds, han ville have alt rent og ordentligt, men man måtte ikke vaske, når han så på det, Det skulle gøres, når han var hjemmefra. Hver mandag tog jeg beholdning,

men selvfølgelig kunne det aldrig balancere, da bedstefar gav det ene brød og den ene kage, så til den ene, og så til den anden, udan at skrive op. Han tog det også pænt, når det ikke stemmede, men lo så hjertelig, når der var megen underbalance. Hele husstanden følte det som en lettelse, når han var gået ud i Vågsbotn. Så kom Lene op fra bageriet for at få en kop kaffe. Hun var mor til Jens i Davidsstue. Jeg lukkede så døren op til stuerne, så kunne jeg høre når det ringede i butikken. Vi ordentlig nød friheden, men jeg var også fast ansat fra kl. 6½ om morgenen til 11 om aftenen. Jeg havde dog en time fri om eftermiddagen til at spadserere. Når så kl. blev 18, blev en sat på udkig, når vi ventede bedstefar, og når han kom ind i haveporten råbte udkikeren: "Stærk storm i huset", så måtte vi jo passe tingene hver især. Men bedstefar var alligevel afholdt, men respekten for ham var så stor. Han var selv nøjsom med mad, kogt fisk og byggrysvandgrød sværmede han for, og så en kraftig kødsuppe. Men aftensbordet var altid særlig godt, meget ofte stegt fisk, og der var altid fremmede om aftenen. Der var så mange kaptajner, som kom der, deriblandt Kjeld fra Nolsø, og andre som førte en eller anden fiskedamper. Kaptajnen på "Sønderjylland" Skibsteds skib og så spillede de kort bagefter. Engang husker jeg, at der var 4-5 kaptajner og spiste frokost, da blev der et frygteligt uvejr, der kunne ikke være tale om at komme ombord for nogen av

Fabrikkin hjá Østrøm. Hon er nærum óbroytt enn í dag. Men sum tað sæst, kom sjógvurin heilt niðan móti húsunum.

Aftaná at Østrøm fór á húsagang í 1894 varð "fabrikkin", sum húsið enn í dag verður kallað, yvirtikið av Jacob Lützen, sum var versonur gamla Restorff og pápi Valdemar Lützen. Hann førði fabrikkina víðari við stöðgum fram til 1939. Sum tað sæst, kundi hara fáast í dós. Í dag er fabrikkin partur av handilsvirkinum hjá Valdemar Lützen.

dem, så blev de der hele dagen og spillede kort. Henad aften blev vejret så nogenlunde, så at de kunne tage ombord igen.

Engang kom der en damper, der skulle have klipfisk ombord, den skulle til Bilbao, der var en spansk fiskevrager med skibet, som vragede alt for megen fisk. Bedstefar var rasende. Så kom spanieren for at hilse på ham, og kom ind i stuen og bukkede så sirlig for os alle, men bedstefar modtog ham med en salve af den anden verden, jeg ved den Onde lyne mig ikke hvorfor de sender mig sådan en spansk bavian, men spanieren smilede og bukkede, og forstod ikke et ord af det hele. Der blev så sendt bud efter Anton Degn, som så skulle mægle mellem dem på fransk. Det

var en ren komedie at høre og se på. Om Degn tog bedstefars ord i brug overfor spanieren, tror jeg ikke. Da han tog afsked bukkede han igen og bedstefar også, mens han til afsked sagde "Det forbandede asen".

Ole Svend kom også af og til derhjem - han havde fået bedstefars og et af fars skibe, der hed "Prosperos", men han var en eventyrer. Han tog en afstikker op til Jan Mayn og far tabte nok meget på den tur. Engang prøvede Ole Svend også på at grave "Norske Løve" ud i Lambefjord men det blev ikke noget udbytte, han tænker på at gøre det endnu, kun lede det, nu mener han at han ikke har mange kræfter, men modet og lysten har han stadig endnu. Han var af de sømænd, som ordentlig kunne spinde en ende, som det hedder i sømandsproget. Engang havde han haft en tur til Norge med et sejlskib og min far

havde bedt ham om at købe nogle få træer, som han ville plante i haven på Skåletrø. Han købte så det han skulle, men da de så skulle afsted og tog træerne med sig, kom der en underlig mand hen til ham og pegede på et af træerne: "Dette træ må De ikke tage med" - Ole så på ham og spurgte af hvad grund han ikke måtte tage træet - ja, hvis De gør det slipper De ikke levende til Færøerne, så vil skibet forlise, men Ole tog det med alligevel. Den mand som fulgte med ham var færing, og han sagde til Ole: "Så du rigtig på den mand - han var ikke et rigtigt menneske" - sikke noget snak sagde Ole, nej jeg siger dig, han var det dødt menneske. De tog så afsted med skibet og da de kom et stykke til havs, blev vejret så frygteligt - de havde ikke oplevet mage til uvejr - de lå 3 uger og drev mellem Norge og Færøerne. Da kom der en vældig bølge

og tog noget med sig, deriblandt det træ, som manden i Norge havde sagt, at de ikke måtte tage, og så snart det træ var skyllet overbord, blev vejret godt og de kom godt til Færøerne. Den historie har Ole Svendsen fortalt til mig og vist til mange andre, og da han var så syg for nogle år tilbage, at man ventede, at han skulle dø, fortalte han den til min broder Frants, så jeg tror, at der må være noget sandt i den.

I min fars forretning var bl.a. også Elieser Jacobsen, som vi altid kaldte Essa, han og fader satte megen pris på hinanden. Essa var fru Marie Dahls morbroder. Han holdt så meget af børn, især kælede ham meget for Hedvig, engang købte han taget af et skylet fra et skib, og det lagde han som bro mellem to stene på vejen fra os og til dem, hvor hans morbroder og Hedvig skulle indvie broen. Hun skulle være den første,

Franskiska var mostir Caroline.

Tunlaprátt, trettandakvøld 2003

Heini Olsen

Nú herðindi av undirsjóvartunlum fyllir bløð og vørp, og sjálvt mæta málsritið ORÐAFAR á forsiðuni viðgerð tunnismállæruna, kundi verið vert at tikið samanum, hvat fram er farið vegum og tunlum viðvíkjandi í Føroyum hesi seinastu fyrati árin ella so.

Tíðarskeiðið

1963-1997:

395 km av tvíbreytaðum vegum svarandi til næstan 12 km av vegi um árið.

Tey somu 34 árin síðan Hvalbiartunnilin varð liðugur í 1963 og Sumbiartunnilin í 1997 komu:

16 tunlar (27 km) svarandi til ein tunnil umleið annað hvørt ár ella næstan ein km av tunli um árið.

Váгатunnilin

Við at fylgja væl við í norsku undirsjóvartunlunum og við hollari føroyskari vitan um vanliga tunnilsgerð á tursum hættaðu vit hjá Landsverkfrøðinginum okkum í 1988/89 undir Føroya fyrsta undirsjóvartunnil, Váгатunnilin.

Tí, sum vit sjálvir enn ivaðust í ella ikki høvdu útgerð til at fremja, fingur vit við vælvidd og lagaligum kostnaði beinleiðis úr Noregi.

Tíverri steðgaði kreppan hesum arbeiði, beint áðrenn farið varð undir

sjálva tunnilsboringina.

Upp undir aldamótið varð farið undir aftur arbeiðið, men hesuferð á útlenskum hondum, og 10. desember 2002 varð Váгатunnilin latin upp fyri ferðslu.

Í hesum sambandi hevði eg skrivað mær nøkur orð; men røðararnir vóru so mangir, at eg helt best vera ikki aftur hesuferð at keða fólk meira enn neyðugt.

Av tí at eg kortini haldi okkurt vera í ætlaðu røðuni, ið kanska kann hava almennan áhuga, verður hon her endurgivin:

Váгатunnilsrøðan Góðu føroyingar og útlendingar - kvinnur og menn.

Fyrst skal eg takka fyri, at eg aftur hesuferð fekk tann heiður at vera boðin í veitslu í sambandi við Váгатunnilin.

Tað eru í ár 22 ár síðan triggjar tær fyrstu skitsurnar til Váгатunnilin, hjá Landsverkfrøðinginum vórðu festar á pappírið, og í dag eru júst 11 mánaðir síðan skotið varð ígjøgnum. Tað kvøldið gjørdist røða mín um forsøguna til Váгатunnilin í longra lagi (endurgivin í FF-blaðnum, nr.263, frá 28. februar 2002), og skal eg tí hesuferð í heilt stuttum siga nøkur orð - ikki um fortíðina - men um framtíðina.

Tunga ferðslan

Tá nú einaferð alt er liðugt, og tunnilin avhendaður til ánaran, standa eftirmetingarnar fyri durum, og tey fyrstu lesara-

Ólavur útfyri gamla atløguþlássinum, Fútakletti. Omanfyri sæst vegurin til undirsjóvartunnilin

brøvini fara tá ikki longur at snúgva seg um kostnaðin um Sundið, men heldur um, at tað als ikki ber til at leggja aftan fyri seinførar lastbilar, ið leggja eitt vet undir loyvdu ferðini bæði undan og móti brekku, og verður tí kravt, at tunnilin verður víðkaður.

Spurningurin er so, hví tunnilin ikki beinanvegin varð sprongdur til 4 breytir. Svárið er stutt og greitt ferðslunøgðin í mun til peningin, tað hevði kostað.

Vit eru bara 48.000 fólk og mugu fyrstu mongu árin royna klára okkum við tí, sum í dag er tikið í nýtslu.

Nýggjar tunlar í staðin fyri víðkan av teim gomlu - einvegis ferðsla Viðvíkjandi teim elstu og

trongu føroysku tunlunum er lítið at ivast í, at tað í longdini er bæði bíligari og høgligari at gera nýggjan tunnil, og ikki fora

ferðsluni í tí gamla, meðan arbeiðið fer fram. Tá liðugt er, hava báðir tunlar tryggja einvegis ferðslu.

Framhald er á næstu síðu

Christian Black og teir hava konsert á tunnilsbotni undir Vestmannasundi.

Gamli postbáturin, Ólavur, smíðaður í Vestmanna í 1930, fylgir svimjarum um Vestmannasund

Fútaklettur. Omanfyri sæst vegurin til undirsjóvartunnlin

Ilt er at siga nær; men onkuntíð í framtíðini verður tað sama ivaleyst galdandi fyri undirsjóvartunlarnar, har tá góður møguleiki verður at yvirhála í tvíbreytaðum einvegis tunli.

Annað er, at ferðslan í Vágatunlinum við smávegis royndum kann leggjast soleiðis til rættis, at tungu akførini ikki darva teimum lóttu.

Norðoyatunnlin slættari enn Vágatunnlin

Afrat tí fær ein nýggjur tunnil eisini nýggjastu vegreglurnar innbygdar eins og eitt nú Norðoyatunnlin, sum longu eftir nýggjastu reglunum, liggur 1 metur fyri hvørjar 100 (100/00) slættari enn Vágatunnlin, og heilar 2 metrar fyri hvørjar 100 (200/00) slættari enn upprunaprosjektið frá 1980-83.

Økta ferðslan gjøgnum bygdirnar Raðfylgjan verður kanska

ørvísi men eitt kærúmálið verður økta ferðslan gjøgnum Sandavág og Miðvág.

Til tað er at siga, at hjá Landsverkfrøðinginum liggur prosjekt til nýggjan veg omanfyri báðar bygdirnar, og kann hesin í óbygdu lendi gerast lutfallsliga bíliga.

Brattin niðan á Háls Triðja kærán verður brattleikin niðan á Háls, og liggur eisini her forprosjekt hjá Landsverkfrøðinginum til einfaldan tunnil á turrum frá nakað norðan fyri munnan á undirsjóvartunlinum og út aftur við Smyrlagjógv.

Hetta haldi eg vera betri prosjekt enn um alt strekkið varð lagt í ein langan tunnil.

Gjaldstøðin og føroyska veðurlagið Sjálvur havi eg ilt við at ímynda mær kortgjald í ódnarveðri - erman verður rennvát, og vandi verður fyri, at kortið fer til himmals í staðin fyri í rivuna ella aftur í lumman; men

hetta eru smálutir at kalla og kunnu ivaleyst bætast við onkrum skýli.

Verandi forprosjekt hjá Landsverkfrøðinginum Annars haldi eg, dentur eigur at verða lagdur á at fara víðari við teimum forprosjektum, sum eru gjørd til samanbinding av oyggjunum, hvør við aðra, soleiðis at vit sleppa frá tí í politiskum høpi ofta brúktu heitinum sekundur, hetta antin tað snýr seg um ein tunnil ella ein útoyggjamaður, sum av heitinum sekunderur sjálvandi eisini kennir seg raktan á egnum kroppi.

Verða oyggjarnar bundnar saman, fer tað, sum frá líður, á mangan hátt ella í allan máta at kennast sum ein fyrimunur at búgva á byggd ella í útoyggj.

Nevndu fyrireikingar nýtast ikki kosta tað heilt stóra, og so liggja prosjektini tøk.

Verður seinni knappliga peningur til boring og bygging, haldi eg, hann

eina frægast kann verða brúktur til varandi virði, væl at merkja, tá skuld okkara er goldin, og tey eru tryggjað á forsvarligan hátt, sum minni formáa sær í samfelagnum - vælferðarsamfelagnum, sum eisini vit eru farin at nevna tað.

Gásadalstunnlin

Í hesum sambandi er tað gleðiligt, at tey, sum eftir eru í Gásadali nú - eftir eini fýrati ára lyfti upp undir eini tíggu val - stutt inn í komandi ár fara at kunna koyra úr túninum og inn á meginvegakervið við fóstum sambandi til einar tríatíttusund aðrar landsmenn. (petti um Gásadalstunnlin aðrastaðni í blaðnum)

Tunlar valdast ella Suðuroyatunnlin mótvegis nýggja Smyrli í ókeypis sveiggiferð - matur og drekka íroknað! Viðvíkjandi Suðuroyartunlinum helt Mikkel Helmsdal, sáli, í sínari tí, at hesin

kanska kundi liggja til næsta ættarlið. Næsta ættarliðið er komið og tríðja við; men rættast man kortini vera ikki at loypa framav í tilíkkum stórmáli, tí stjórin fyri planlegging í norska vegdirektoratunum, Kjell Levik, segði í 1988 um ein møguligan undirsjóvartunnil um Sognefjørðin, at hann hevði kostað um hálvaaðru milliard, og fyri somu upphædd, sum hald og rakstur av hesum tunli hevði kostað, kundi ein ferja hvørt korter báðar vegir lagt frá landi - hetta uttan kostnað fyri tey ferandi.

Afrat hesum hevði so mikið verið til avlops, at hvørt einasta ferðafólk kundi fingið sær ein góðan døgverða við eini hálvari flösku av tí betra slagnum av víni afturvið - alt samalt ókeypis, legði Kjell Levik afrat.

Við fýra ára skúlatíð á Tvøroyri fegnist eg við suðringum um, at teir nú fáa ein nýggjan, flottan og skjóttgangandi Smyril, ið, samanbórið við tíðina um Sognefjørðin og við somu útrokning, sostatt fullur av víni og alskins góðgæti sum ein skjúttill kann skjótast millum Tvøroyri og Havnina alt tað, maskinorkan loyvir, og, ikki at forgloyma, alt púra ókeypis fyri ferðafólkið, sum afrat øllum øðrum góðum eisini kundi haft alt smuglaspruttið á borðinum, um hetta milliónavirði ikki úti í Tinganesi fyri opnum sjónvarpstóli undir harðastu kreppuni varð stoytt á sjógv.

Jú, tunlar valdast; men ikki skerst burtur, at tankin um Suðuroyartunnlin kortini kennist tølandi.

Sjálvstýrissamgongan og Vágatunnlin Fyri okkum, sum í 1988 fóru undir Vágatunnlin, var tað sjálvandi eitt vónbrot, tá kreppan í 89 steðgaði øllum, og - hóast geometriska prosjektið framvegis er tað hjá Landsverkfrøðinginum - var tað uppaftr stórri vónbrot, tá førleikavarðveitandi tunnilsgerðin undir sjálvastu háttjóðskaparligu sjálvstýrissamgonguni glapp føroyska stovninum og okkum føroyingum av hondum; men nú er tunnilin so komin, og skal eg ynskja tykkum, sum á ymiskan hátt hava luttið, fólkinum í Vágum og øllum føroyingum hjartaliga til lukku við Vágatunlinum, sum samstundis bæði veksur og minkar um land okkara og ger tað lættari at liva í. Hjartaliga til lukku!

Kostnaðarmeting av øðrum undirsjóvartunlum í mun til Vágatunnlin Forprosjekt við støðuplani og longdarskurði liggja til sjey aðrar leiðir undir havbotni. Tað kundi verið áhugavert at umrokna kostnaðarmetingarnar til hesi forprosjekt, sum vit í áttatiárunum gjørdur hjá Landsverkfrøðinginum, í mun til kostnaðinum av næstan lídna Vágatunlinum, ið - eftir Sosialinum frá 27.11.2002 at døma - liggur um 60 milliónir kr/km fyri sjálvan tunnilin.

Til umrokningina er blaðgrein í fyrsta umfari helst ikki rætta staðið; men øll kenna vit so mikið til Norðoyatunnlin, at geometriska prosjektið

Ternan fer seinastu ferðina um Vestmannasund

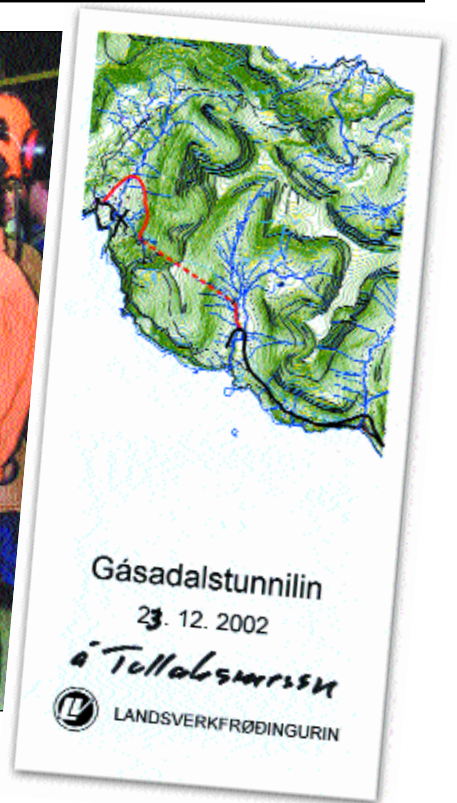
Faldari til Vágatunnlin

Gamli postmaðurin, Solberg Henriksen, lat seinasta skotið av í Gásadalstunlinum.

Teir, sum gjørt hava tunnlin, eru sjálvskrivaðir at sleppa í upptøktolið.

longu er vorið alment tjak, og eftir nevnda Sosiali skuldi tað farið at kosta 365 milliónir kr fyri sjálv-an undirsjóvartunnilin - prosjektering, kanningar og fyrireikingar tó íroknaðar, men ikki vegir og/ella tunnil undir Leirvíkar bygd.

Uttan forprosjekt ella jarðfrøðikanningar sum grundarlag, men einans eftir meting í longd - einar 25-30 km - hevði Suðuroyartunnilin helst kunna verið sammettur við nevnda tunnil undir Sognefjørðin - 1.5-2 milliarðir. Um Suðuroyartunnilin er lítið meira at siga, áðrenn kanningar eru gjørdar.

Gásadalstunnilin 12. juli 2001 ljóðaði fyrsti bresturin í Gásadalstunlinum og á Tollaksmessu 2002 varð skotið ígjøgnum.

Óvissa tykist tíverri valda, nær vegurin oman til bygdina verður gjørdur, og loyvdi eg mær hesum viðvíkjandi undir hátíðarhaldinum í Áardali at siga nøkur orð:

Gásadalsrøðan
Fyri tveimum vikum síðani segði onkur undir vágatunnilsborðhaldinum á Giljanesi, at nýggja tíðarfestingin í Vágum fór at verða áðrenn ella aftaná, at undirsjóvartunnilin varð opnaður.

Tað sama verður óivað við Gásadalstunlinum.

Ulla Boje Rasmussen við myndatóli á botni undir Vestmannasundi, meðan tey renna og ganga gjøgnum tunnlin.

Tá eg var smádrongur, var inni á Fjørð í Vestmanna sipað til: - *áðrenn, sama árið ella árið eftir, at Heini hjá Haldori skjeyt ommu sína í pannuna* - men tað var nú ikki tað eg skuldi siga nakað um í dag - Olvina omma livdi tíbetur mong góð ár eftir nevnda óhapp og hevði føðingardag júst í dag - á Tollaksmessu.

Heitið sekunderur
Í dag, tollaksmessudag, kunnu vit bara við vissu staðfesta, at Gásadalur ikki enn hevur fingið tað vegasamband, tey í fýrati ár og væl so tað hava glett seg til.

Eg má siga, eg gjørdist eitt sindur illa við, tá eg fyri einum 15-20 árum síðan úr tinginum hoyrði heitið *sekunderur* tunnil - sá fyri mær *sekunderar* halaføroyingar spela runt um hvønn annan við handara tunnilmunnan - nei, einki er *sekundert* fyri honum, sum tørvin hevur.

Hetta *sekundera* var vónandi bara ein meira fíggjarlig hugsan og ikki so illa meint, sum tað varð sagt; men hví fyrsti vegatunnilin í Føroyum júst lá í *sekundera* bólkinum, har hann í 1961 varð lagdur í eitt av sonevndu *útjaðaraøkjunum*, nevniliga úr Trongisvági til Hvalbiar, veit eg ikki; men sama árið varð annar *útjaðaravegur*, Gásadalsvegurin, fyrstu ferð nevndur í politiskum høpi, og tað langt áðrenn vónrika orðið *útjaðaramenning* í heila tikið var upfunnið.

Samstundis birtist vónin hjá gásadalsfólki um eina lagaligari tilveru enn hana, sum var treytað av gongd upp um næstan fimm hundrað metra høgt fjall ella av lendingini,

sum bert kann brúkast í dýrðarveðri.

Tyrlan

Síðan ta tíð eru so meira enn fýrati ár runnin, har allar bygdir uttan Gásadalur hava fingið vegasamband; men her skulu vit tó ikki gloyma tyrluna, sum seinastu mongu árinu í bíðitíðini hevur verið teimum til góða hjálp og stóran ugga.

41 ára bíðitíð

Tey bíðaðu og bíðaðu í tolni; men ikki fyrr enn 18 ár vóru liðin, kom í 1979 gongd á, og fingi Niels Marius og hansara menn væl burtur úr í eitt ár ella væl so tað fyri tað sindrið, sum játtað varð.

So var at bíða til roynt varð aftur í 1984; men tann játtanin var lítið meira enn til at rigga til og av fyri.

Hesuferð bíðaðu tey í eini fýra-fimm ár; men í 1988 kom gongd í, sum vardi gjøgnum ringastu kreppuna líka til 1995. Sum stóðan tá var í landinum, var hesuferð kanska einki at siga til steðgin. So var bara aftur at bíða í tolni ella kanska í ótolni - eg veit ikki - tey eru so fáment í Gásadali, at har gerst einki - tol ella ikki.

Bjarni Djurholm, landsstýrismaður, fær stutt skeið í tunnilsgerð.

Gamli arbeiðsformaður landsins, Niels Marius Petersen (undir føroyskari húgvu), sum stóð fyri vegagerðini, og onnur av gomlu ekspertisuni hjá landsverkfrøðinginum

Oyvindur Brimnes beyð vælkomin í maskinhøllina

Gásadalsfilmurin Gjøgnum filmin 1700 m frá framtíðini hjá Ullu Boje Rasmussen eru gásadalsfólk vorðin kend um øll norðurlond fyri teirra sermerkta frásøguhátt, ið ongum gongur ov nær, men einans lýsir gerandisdagin, sum hann var, er og vónandi verður, tá tunnilin er komin.

Sama hvat demokratar lógir og samtyktur siga, ganga teir í útheiminum mest eftir gomlu frumskógarlógini, har hin sterkasti valdar, og tað, sum útlendingar hefta seg við, er, at føroyingar eftir filminum at døma eisini hugsa um tey einstøku, ið undir truplum, náttúrugivnum umstøðum, royna at lívbjarga sær, har farnu ættarliðini hava livað, síðan landið kom í eygsón landnámsmanna.

Eg veit ikki, um vit nakrantíð veruliga hava átt henda eginleika; men eg haldi, vit bara skulu láta sum um so er, og síðani taka hann til okkum.

Nú ger Ulla ikki so nógv burtur úr sær sjálvari; men tað eg dugi at lesa, fekk Gásadalsfilmurin ikki færri enn sjei virðislønir - sjei virðislønir og tær tvær í alheims høpi - so gásadalsfólk eru eisini kend langt út um norðurlendsku landoddarnar, um ein so kann siga.

Fittligt hevði tað verið, um Ulla kundi gjørt eitt lítið uppiskoyti til filmin, og enn hugaligari um

hesin parturin fekk ein góðan enda - ein rættiligan "happy end", sum tað í dagsins málburði kallast.

Tað vildi, har hann varð sýndur, í dagsins dapra heimshøpi komið væl við.

Ársins jólagáva?

Av teimum 16, sum búðu í Gásadali, tá filmurin í 1990 varð gjørdur, eru tey 10 enn á lívi.

Fyri við teimum at venda aftur til tunnilin, so gingu hesuferð heili fimm ár, til gongd um aldamótið kom á aftur, og nú er so endiliga hol komið á.

Ársins jólagáva skuldi henda tollaksmessudag sostatt verið komin undir land; men í faldaranum um Gásadalstunnilin stendur tíverri, at ikki verður farið undir vegin oman til bygdina fyrr enn í 2004 ella 5 - enn einaferð áralong óvissa um Gásadals "to be or not to be" sum Shakespire á sinni festi á blað - spurningurin, um hesin vakri dalurin hjá Gæsu framvegis skal vera bygdur ella gerast øskukaldur, áðrenn vegurin er komin.

Undir borðhaldinum á Giljanesi, 10. desember, varð mikið takksemi í fleiri tímar borið til allar síður fyri undirsjóvartunnilin.

Hugaligt hevði tað verið, um somu politikarar bóru so í bandið, at teir í dag kundu givið gásadalsfólki tað at takka fyri og ta jólagávu, at arbeiddi nú

heldur fram út í eitt, líka til koyrandi er í túnið í Gásadali, soleiðis at vit kundu víst bæði Føroya útjaðarafólki og hinum fremmandu, ikki bara "to be or not to be - but how to be" - hetta sum dømi um, hvussu útjaðaraøki móguliga kunnu bjargast og mennast.

Eg vil at enda inniliga ynskja, at eingin fyribils uggi aftur hesuferð verður blakaður primera fólkinum við vestara endan av teirra primera tunli.

Tilfarið tøkt

Alt grótið til vegin liggur jú tøkt at flyta teir 1400-2900 metrarar, og eg rokni ikki við, ein einasti føroyingur vildi mótmælt eini lítlari eykajáttan, sum gjørdi, at gásadalsfólk nú eftir fýratiára bíðitið finga vegasamband - stutt sagt: at hildið verður fram við tunli og vegi, til alt er liðugt, skjalfestu snøklarnir gjøgnum Bíggjar bygd íroknaðir.

Jólaáheitan

Tit mongu politikarar, sum í dag eru møttir her við Gásadalstunnilin - vælsignaðir, verið nú so fittir at gera tykkara besta - í morgin er jólaaftan.

Gleðilig jól - øll somul

Við hesum fari eg hetta trettandakvøld 2003 at ynskja øllum gott nýggjár

Heini Olsen

T.v. sæst tann upprunaligi Jørgen Frants Jacobsen (1819-1917), sum var abbi til Jørgen Frants Jacobsen, sum skrivaði Barbaru. Til høgru Meinhard, sum var pápi Jørgen Frants. Tann lítli drongur er helst tann gamli djóralæknin Carl Johan Bech.

der gik over den med ham i hånden. Han var pebersvend og havde også mange morsomme manerer. Han tyggede altid løg, og når han havde spist, gik han rundt og så på alle billederne, der hang på væggen. Om morgenen, når han stod op, stak han hele hovedet ned i vandfadet, tørrede sig og gik så en tur i frisk luft. Hann var et rart menneske, men meget politisk anlagt. Han holdt foredrag i butikken i valgtiden. Han var friluftsmenneske og gik hver søndag om

sommeren udflugt med os børn i Thorshavns omegn. Bager Hansen var også med. Engang roede vi ud til de huler under Kirkebønæs, bagved Glyvursnæs og vi var mange i båden, deriblandt ham vi kaldte Kia Palle, bagerens yngste søn. Han var en livlig og vild dreng. Vi kom så langt ind i hulen, så at udgangen var som et lille lyst punkt. Vandet var så sort som blæk, det var uhyggeligt. Kia Palle råbte højt i kådhed. Jeg var så bange for at der skulle falde stene ned, men vi

kom godt ud igen. Vi var der en anden gang, men da satte de mig af på en sten, som var udenfor hulen, hvor jeg var dum, hvis de kom noget til derinde, ville jeg da også være fortabt ude på skæret. De råbte inde i hulen, for at jeg skulle blive bange, og glad var jeg, da de kom ud igen. Essa sang så ofte en sang for mig, der hed Carolines kærlighed for at drille mig med navnet.

Da jeg var 18-19 år købte far et hus ude på Nolsø fyr, som bygmesteren og hans folk havde boet i, mens de byggede fyret. Det blev så ført hertil og kom til at stå på Skåletrø. Der var yndigt dengang. Have var der også, fuldt af alle de træer, som Ole Svendsen købte i Norge, dengang det skæbnesvangre træ var iblandt. Far sværmede for forandring, der gik næsten ikke et år, uden at han forandrede døre eller skillerum. Dengang var her ikke møbel-forretninger, så hvergang en eller anden embedsmand rejste, holdt han så auktion over møbler. Det blev på den måde et "pluk-sammen" men hyggeligt var det alligevel. Det var ofte muntert derude. Sangforeningen øvede ofte, og når de spillede komedie, gennemgik mor altid sangene med dem, der spillede. Da vi havde boet der i 4 år, døde Martin, han fik lungebetændelse, han var et godt menneske, men veg i karakteren. Året efter døde så far - da var jeg blevet forlovet med Z. Heinesen. Jeg tager fejl, først døde far og året efter Martin og året før

Carolina nevnr fleiri ferðir í fyrsta partinum av síni frágreiðing "Bærentsens danselokale". Tann, ið stóð fyri hesum, var keypmaðurin Enok Bærentsen (1831-1900). Hann var løgtingsmaður og fólka-tingsmaður. Sonur hansara var einasti føroyski amtmaðurin Christian Bærentsen.

døde bedstefar Restorff. Der var lige et år mellem deres dødsfald. Jeg var hjemme hos bedstefar lige til han døde, men sov på Skåletrø. Det blev så nogle triste år. Fars forretning holdt jo op, og der blev solgt møbler og alt muligt. Z. Heinesen købte forretningen. Da var det mor som holdt det hele oppe. Hun passede Frantz' bagerbutik, som var ude på Skåletrø, og hun underviste i musik og skrev forskellige ting af, både for den ene og den anden, så det gik jo, men moder ofrede sig også fuldstændig for at holde hjemmet gående - det lykkedes også, men så blev jo Poul gift.

Familien på Vågø
Første gang jeg rejste til Vågø med Zacharias var i september efter at han var kommet hjem fra Island, hvor han havde været med "Lalla Rock" (Jens Mohr). Vi rejste med et gammelt dampskib, der hed Hjalmer. Det sejlede så langsomt og vejret var så stille, at man ikke mærkede at man var på søen. Da vi kom til Midvåg gik vi selvfølgelig op i bondegården á Ryggi, hvor Z's to morbrødre boede med deres koner. Det var en meget gammel gård med lave stuer og lidt mørkt var der også, men hvor var der hyggeligt. Der var røgstue og en dagligstue med umalede møbler og

bilæggerovn, vægge og loft var også umalede, men der var så enestående hyggeligt. I den anden ende af huset var den fine stue og to små gæsteværelser. I stuerne var der møbler, som den ene onkel havde lavet, deriblandt et stort chatol. Den ældste morbroder hed Hans Christoffer, og var en lille kvik, rødmosset mand, som vist tillige var godt begavet og flink til alt muligt. Han havde en stor smuk have, som han selv havde anlagt med alle mulige blomster og træer. Han kendte alle navne på blomsterne også på latinsk. Han passede også køkkenhaven med gulerøder, persille og mange andre ting, og lugede også kartoffelbedene, han lavede en udmærket ribs-vin og røgede laks, pølser, kød og tørrede hyldebær, som de lavede te af, når de var forkølede. Han lavede møbler, som jeg sagde før, og det var pæne ting, han lavede. Han havde engang fået et sølvbæger i præmie for haven, og var et elskværdigt og stille menneske. Hans kone var vældig dygtig i sit hus og meget gæstfri. De var barnløse. Den anden broder hed Jógvan, han var stor og kraftig og det var ham, som passede selve gården - han tog det store arbejde på sig, passede kreaturerne og markerne, tørven og udmarken

Bóndin á Húsagarði, sum eisini er umrøddur fyrst í frásøgnini er Júst Jacobsen (1860-1932). Hann var løgtingsmaður 1899-1903.

med fårene og var i fuglebjærgene om højsommer-tid. Han var også en elskværdig mand og han kunne fortælle så levende om hvad han havde oplevet. Der var i særdeleshed en ting, han aldrig blev ked af at tale om, og det var grindedrab. Når han så fortalte, sad han og så på alle tilhørerne, for at se, hvad virkning det gjorde på dem, så lo han også så hjertelig, når han fortalte noget morsomt. Hans kone var meget stille, det var altid den anden søster bondekonen som tog af-fære. Jógvan havde to

Vit hava fyrr havt frásøgn um konu gamla Restorff, Else Jacobine f. Jacobsen (1813-1867), sum liggur grivin undir liðini á Niels Skaale frammanfyri inn-gongdina til Havnar kirkju. Nú hava vit so mynd av henni.

© Føroya Fornminnissavn

Húsini á myndini eru frá vinstru, tey sum Marstein húsaognir eiga í dag. Har búðu einaferð Anton og Bina Arge. Í miðjuni er so Húsagarður, sum seinni varð fluttur niðan í "Mexico", og uttast til høgru húsini hjá Kjernes, sum Kommunan eiga í dag.

© Føroya Fornminnissavn

Óla Svend, sum var skipari hjá gamla Restorff.

sønner, der hed Jógvan og Hanus. Det var sidstnævnte Jógvan, der fik kongsfæstet efter sin onkel. Nu er den gamle bondegård ikke mere, desværre, men når de gamle rare mennesker ikke lever mere, kan det jo også være det samme. Nu er der bygget et cementeret hus omtrent hvor det gamle lå - det er jo nutidssvarende og det gamle var fugtigt. Træerne skjulte det fuldstændigt, man så kun skorstenen og røgen op imellem træerne, så det måtte jo rives ned. Børnene skal jo have sol og luft og den nye ejer har mange børn.

Den bonde, som nu har gården er også en rar mand. Hans broder Heine bor i nærheden af den gamle gård og har et pænt hjem, han er møbelsnedker og tømmersmand. Han er også rar, og hele den slægt er præget af stor finhed i tale og gerning, det var fra den gamle gård svigermøder var, hun var også præget af den samme takt og finhed. Da vi senere blev gift, var vi derhenne hver sommer, begge vore ældste sønner, William og Heine var altid rundt om-

kring og befandt sig altid så godt i Midvåg. Længere nede ved søen lå skolen, hvor onkel Elias boede. Han var enkemand og havde været gift med Z. Heinesens søster. Der var også rart at komme ned. Børnene blev altid trakteret med saft og kiks. Han havde også en pæn lille have. Da Z. og jeg første gang som forlovede kom til Bø, var det søndag aften. Der var så stille og så hyggeligt. Omgivet af høje fjelde, som ligger tæt op til bygden og med udsigt ud til søen og Tindholt og drangene, er det en pragtfuld stille bygd. Dengang var der 4 huse og de var alle gamle og lave. Nu er der bygget store nye huse og nu er der kommet 3 til, men alle store og mere nutidssvarende. Vi blev modtaget af svigerfar og svigermor, som fra første øjeblik vandt mit hjerte. Svigerfar var en alvorlig, troende mand, men kunne også til tider le så hjerteligt. Svigermor var et stille menneske, men kunne så godt fortælle, - når hun havde læst noget, kunne hun det næsten udenad. Jógvan var altid stille, ligeledes begge døtrene. Line var kun 16 år. Dengang vidste man ikke, at vi skulle komme i dobbelt svogerskab. Hun var som den yngste lidt forkælet. Den eneste af de søskende, der var livlig var Z., men han var det også til gavns. Svigerfar var degn i kirken og læste prædiken op der, når der ingen præst var. Ligeledes skulle han synge for - der kneb det, han havde ikke tone-skabt. Når han søndag morgen gik til kirke med færøsk dragt, knappetrøje og kot over, hvidt silkehalsbind og kalot, var han en nydelig mand, han var

så rask som et ungt menneske. Kirken er den samme som dengang, lille men hyggelig med en smuk altertavle, Kristus på korset. Orgel var der ikke dengang. Nu er der organist, der spiller med en finger. Der var travlhed i huset fra morgen til aften. Om vinteren med at spinde, strikke og meget andet. Kreaturerne skulle passes og det var en stor glæde for svigerfar, der holdt så meget af dyrene. Han gik ofte til fjelds i stor sne, for at se til fårene, da var han udstyret med hætte på hovedet, fjeldstav, store grove strømper og vanter. Om sommeren var der frygteligt med arbejde. Tørvene skulle passes, så kom fugletiden, hvor de kunne sidde flere dage i træk og plukke fugl. Kartoflerne skulle passes og senere kom høtiden, og der var meget hø, der blev arbejdet med. Om efteråret kom så slagte-tiden, da var der også meget travlt. Der blev også fisket en del, når der var lejlighed til det. Det var fuldt af al slags gode spiselige ting, men de kom ikke sovende til dem - det var slid hele dagen igennem. Når søndagen kom, måtte man helst ikke røre håndarbejde, ikke engang på en lille udflugt. Da far var død var jeg en vinter i Bø, dengang savnede jeg intet, jeg syntes at der var dejligt, når der var sne og måneskin. Fjeldene er så høje og når så månen belyste dem og fjorden lå blank med Tindholt skarpt aftegnet, så var der så smukt, som noget andet sted i verden. Nu som ældre kunne jeg ikke tænke mig at bo på et så afsides sted. Når svigerfar var ude af syne, så kunne vi mere os med forskel-

32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47
Zacharias Joensen bóndi á Lofti i Sandavági d. 1753	Maren Guttesdatter niðri i Stovu i Bø	Poul Jacobsen bóndi i Stovugarðinum á Uppsøllum 1720—1811	Anna Elisabeth Johan-Bærantsdatter i Tøftum i Hvalba 1728—1781	Ole Jacobsen bóndi niðri i Stovu i Bø 1745—1828	Malene Harmlidsdatter i Haraldstovu i Sandavági 1754—1828	Jacob Heinesen óðalsbóndi i Geonle-stovu i Servági 1735—1806	Sigga Joensdatter 1734—1803	Joan Rasmussen bóndi heima i Stovu á Ryggi 1737—1793	Anna Elisabeth Svabo i Jansagerði i Miðvági 1742—1825	Joan Olesen bóndi inni i Búri i Bø 1734—1802	Maren Jacobsdatter niðri i Stovu i Bø 1745—1834	Oluf Jacobsen bóndi á Fløtti i Sandavági 1732—1807	Maren Isaksdatter á Fløtti	Ole Jacobsen bóndi i Tjørnstovu i Norðragøtu 1716—1797	Cathrina Simonsdatter 1723—1791
16	17	18	19	20	21	22	23								
Heini Zachariassen bóndi á Lofti i Sandavági 1742—1826	Elsebeth Poulsdatter 1757—1839	Jacob Olesen bóndi niðri i Stovu i Bø 1779—1811	Agathe Jacobsdatter 1769—1828	Hans Christopher Joensen bóndi heima i Stovu á Ryggi 1766—1804	Sunnveia Joensdatter 1770—1829	Jacob Olesen bóndi á Fløtti i Sandavági 1764—1851	Cathrina Olesdatter 1760—1836								
8	9	10	11												
Zacharias Heinesen bóndi niðri i Stovu i Bø 1787—1874	Sophie Malene Jacobsdatter 1800—1844	Joan Hans-Christophersen bóndi heima i Stovu á Ryggi 1795—1886	Anna Sophia Jacobsdatter 1806—1867												
4	5														
Heine Zachariassen bóndi inni i Búri i Bø 1831—1914	Sunnveia Joensdatter 1842—1918														
2															
Zacharias Heinesen keypmáður i Havn 1874—1943															
1															
William Heinesen rithøvundur 1900—															

Her síggja vit faðirættina hjá William Heinesen.

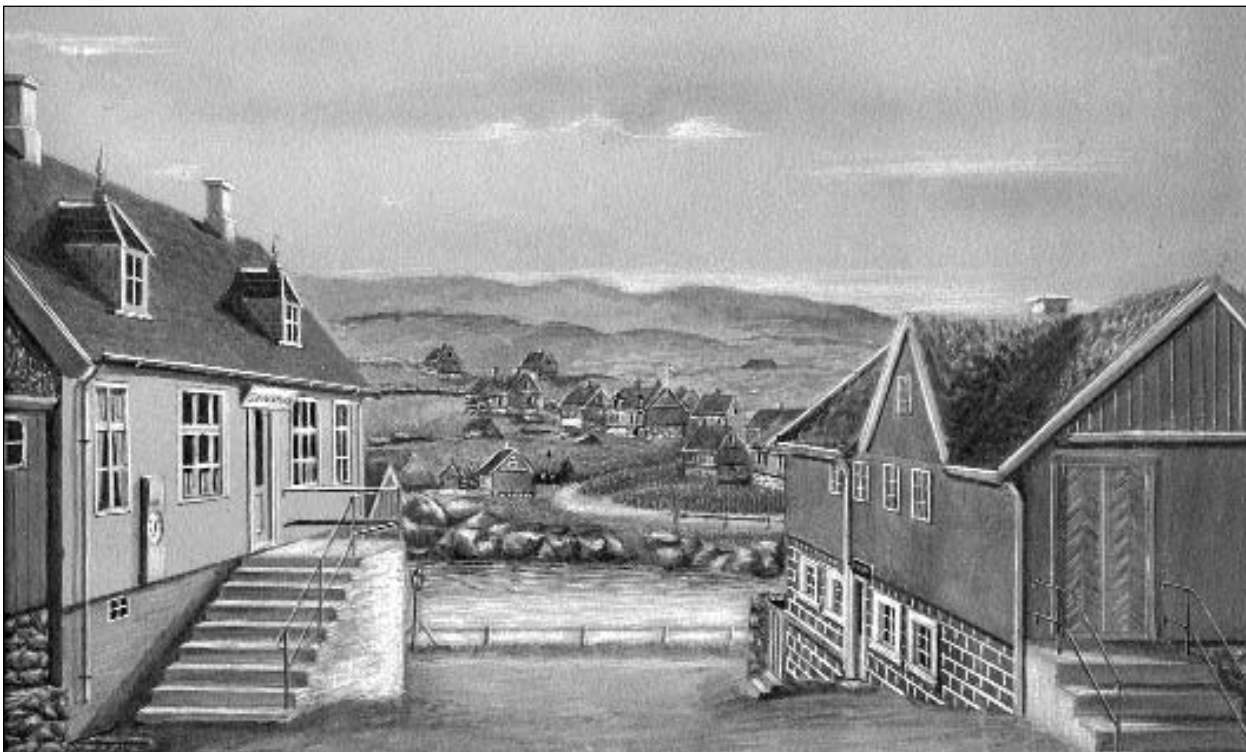
lige ting. Vi plejede at lege blindebuk, eller Z. kunne spille på harmonika. Svigermor forstod bedre ungdommen end svigerfar. Hann ville ikke have, at vi skulle blive letsindige. Om aftenen når vi havde spist, kunne han sidde længe og tale og så var han også helt munter. Han var et udpræget hjertemenneske, når vi var der

med børnene, så var han meget bedrøvet når vi rejste og havde altid tårer i øjnene. Svigermor kunne bedre beherske sig. Der var også andre familier i bygden, som man besøgte, blandt andre var der skomageren Ole Jacob Guttesen og hans kone, som var søster til onkel Elias, de var to prægtige mennesker, der blev vi altid bedte når vi var på Vågø, de havde det også hyggeligt.

En sommeraften gik Z. og jeg og Anna Sofie og Line en tur til fjelds op Berinar tind og over fjeldet, hvor man så ned i Gåsedal, derefter ned imod Vigene og Fjalla-

vatn, og det var en tur jeg endnu er glad ved at tænke på, der var så smukt som et eventyr. Da vi så skulle hjem, kom tågen rullende, så tæt så tæt, at vi ikke anede hvor vi befandt os. Jeg havde et lille kompas, ikke større end en 25-øre - jeg havde fået det af far, han plejede at have det hængende i sin urkæde, men det kunne vi rette os efter. Vi kom så hjem ad en besværlig vej. Da vi så kom ind, havde svigermor dækket bord til os - det var midt om natten, men det var en dejlig tur, som jeg aldrig glemmer.

Hendan ótrúliga góða tekningin er gjørd í 1888 av tí eldra Jørgen Frands Jacobsen, sum var abbi høvundan av "Barbaru". Uttast til høgru er "Enok Bærantsens Danselokale", sum fyrr er umrøtt í hesi røðini, og sum nú er dagstovnur hjá býráðnum. T.v. eru húsini hjá Klett, har var Svane Apotek tá. Bæði húsini eru enn stórt sæð í sama sniði. Í bakgrundini síggja vit Skálatrøð. Húsini við flagginum eru tey hjá Jørgen Frands, har langabbadótturin Sú-sanna Danielsen, stjóri í lögtinginum, býr nú. Tað er frá henni vit hava lænt hesa myndina og hinar myndirnar av hennara ætt. Men júst tann partur av myndini, sum er av Skálatrøð, gevur eina hóm-ing av, hvussu nógv Havnin er broytt tey gott hundrað árin, sum eru farin.

we make fishing more profitable

Vit framleiða og umvæla øll slag av trolum, so sum:

- Rækjutrol ■ Botntrol ■ Fløttrol ■ Semipelagisk trol

Vit framleiða og umvæla snurpunótir til:

- Løðnu ■ Makrel ■ Sild

Vit framleiða og umvæla nótir til alivinnuna umframt:

- Vaska og impregnera nótir
- Levera kompletta fartyningar, akker, tog o.a.

Annars hava vit alla útgerð til trol, nótir og alivinnuna

VÓNIN LTD.

Havubeskriverstova:
Vónin 17F
Hákkavegur 72
500 Húsavíkurbær
Síðni 444 246
Síðni 444 579
www.vonin.com

Tórshavn:
Áðakur
Síðni 33 43 91
Síðni 31 33 19

Málavágur:
Síðni 33 29 46

Havnar Arbeðsmannafelag

Ársaðalfundur felagsins og eftirlønargrunnsins verða hildnir á Hotel Føroyum leygardagin hin 1. feb. kl. 15.00.

Skráin fyri aðalfund felagsins:

1. Frágreiðing frá farna ári
2. Val av formanni
í uppskoti til formann eru:
Jóhan Carl Dam, nevndarlimur
Hans Joensen, nevndarlimur
3. Framløga av roknskapi til góðkenningar
4. Val av 2 nevndarlimum og 2 tiltakslimum
5. Val av grannskoðara
6. Ymiskt

Skráin fyri aðalfund eftirlønargrunnsins:

1. Frágreiðing um virkið grunsins í farna ári
2. Framløga av roknskapi til góðkenningar
3. Val av 1 nevndarlimi
4. Val av grannskoðara
5. Ymiskt

Aftaná fundirnar verður ábit

Bussur koyrir frá Vaglinum kl. 14.40 og oman aftur eftir fundin.

Nevndirnar

Góðskubattaríir til kappingarførar prísir!

BANNER ENERGY MARINE

Akkumulatorar til skipsbrúk
Banner framleiðir battaríir sum serstakliga eru roknað til umhvørvið á sjónum, bæði sum start- og nýtisbattarí.

BANNER UNI BULL

Ein heimsnýggjheit frá Banner

100% viðlíkahaldsfríður akkumulatorur.
Passar til 156 ymiskar bílar.
Góða "kald-starteffekt" og skjót endurløðing.

OPTIMA AKKUMULATORAR

Til serstøk krøv
Góða "kaldstarteffekt" frá
– 40 gr. c til +60 gr. c.
Skjót endurløðing, tolir 300A.
Stendur væl ímóti ristingum, roynt við 5G.

EL-IN BØGØTA 1, TLF.: 456673 FAX.: 457673 FART.: 221306

Blákrossheimið

Blákrossheimið er ein viðgerðarstovnur fyri rúsdrekka- og rúsevnismisnýtarar og avvarandi teirra.

Hevur tú ella onkur tú kennir trupulleikar við rúsdrekka ella rúsevnum, ert tú vælkomin at seta teg í samband við Blákrossheimið á tlf. 315575, sum svarar alt samdøgrið.

Vit kunnu m.a. bjóða...

- avrúsan og viðgerð
- einstaklinga samrøður (ambulant viðgerð)
- samrøður saman við familjuni (familjuviðgerð)
- eftirviðgerð - búpláss í búfelagsskapi

Øll starvsfólkini á Blákrossheiminum eru yrkisfólk og alt fer sjálvandi fram í trúnaði.

Vit vilja fegin hjálpa tær

Blákrossheimið
Lynggøta 12

FO-100 Tórshavn
Tlf. 31 55 75

Fyribilsskráseting 2003

Fyri at fyribilsskatturin kann verða rætt roknaður, mugu læs upplýsingar, ið Toll- og Skattstova Føroya hevur skrásett um B-inntøkur og frádráttir, vera rættar.

B-inntøkur

Skatturin í 2003 verður roknaður út frá upplýsingunum um B-inntøku á sjálvuppgávuni 2001.

Um ein B-inntøka er broytt í 2002, verða broytingarnar tiknar við í fyribilsskattaskránni 2003.

Upplýsingar um B-inntøkur eru upplýstar á kontoavntilinum, sum er í januar 2003.

B-skattur, ið ikki er goldin áðrenn gjaldstreistin er úti, verður renturoknaður við 1% fyri hvønn byrjaðan mánað frá gjaldsdegi.

Frádráttir

Neyðugt er hjá øllum, ið ynskja móguligar frádráttir roknaðar við, at upplýsa Toll- og Skattstovu um, hvørjar frádráttir tey hava.

DIS-skipanin

Persónar, sum fara at sigla undir DIS-skipanini, og persónar, sum eru undir DIS-skipanini, men ikki hava boðað frá hesum, eiga at boða Toll- og Skattstovu frá, so upplýsingar, ið verða skrásettir fyri 2003, eru rættar.

Rættingar/fráboðanir

Oyðublað til at rætta ella skráseta B-inntøku, boða frá frádráttum ella sigling undir DIS-skipanini fáast á Toll- og Skattstovu, í peningaslovnum og á posthúsum.

Oyðublaðið kann eisini heintast á heimasíðuni hjá Toll- og Skattstovu: www.tollskatt.fo

Allir skattaborgarar eru altíð velkomnir á økissskrivstovum hjá Toll- og Skattstovu at fáa upplýsingar um, hvørjar skrásetingar um teirra skattaviðurskipti, Toll- og Skattstovan hevur.

Argir, 14. januar 2003

Toll- og Skattstova Føroya, Stýrið

Írestandi skattur 2002 og AM-gjald 2002

Freistin til at gjalda írestandi skatt og írestandi AM-gjald fyri skattaárið 2002 er 31. januar. Um goldið verður í seinasta lagi hendaðan dagin, slepst undar eykagjaldinum upp á 6%.

Útrokningarformið er at finna á heimasíðu stovnsins www.tollskatt.fo

Eisini ber til at rokna írestandi skattin út í bóklínginum "Skatturin 2002", ið verður borin út til øll húski í hesum døgum.

Tá skatturin verður goldin, skal viðmerkjast: p-tal og "Skattur 2002".

Argir, 14. januar 2003

Toll- og Skattstova Føroya, Stýrið

Føroya Sjómannsskúli Maritime College

Skeiðsdeildin

Skeiðsdeild Føroya Sjómannsskúla skipar fyri eftirútbúgving av sjómönnum

Skeiðsætlan fyri 1. hálvár 2003

ARPA

Byrjar	3. februar	5 dagar	kr. 7.000
Byrjar	7. april	5 dagar	kr. 7.000

GOC (generelt sertifikat sum radiooperatørur)

15 dagar	kr. 10.900
----------	------------

GMDSS-øndurnýggjan

Byrjar	10. mars	5 dagar	kr. 5.900
--------	----------	---------	-----------

LRC-radloskelð

Byrjar	24. februar	8 dagar	kr. 6.500
Byrjar	28. april	8 dagar	kr. 6.500

LRC-radloskelð við INMARSAT

Byrjar	24. februar	8 dagar	kr. 7.500
Byrjar	28. april	8 dagar	kr. 7.500

Olju-, gass- og kem. 1. partur (Tanker Safety)

Byrjar	3. februar	5 dagar	kr. 5.200
--------	------------	---------	-----------

Flutningur av vandamiklum evnum

Byrjar	10. februar	4 dagar	kr. 4.200
--------	-------------	---------	-----------

Arbeidsumhvørvi (§ 16)

Byrjar	17. mars	3 dagar	kr. 4.200
--------	----------	---------	-----------

Tilbúgving §§ 4,7 og 8 (Nutec)

Byrjar	10. mars	3 dagar	kr. 5.500
--------	----------	---------	-----------

Øll skeiðini eru dagskeið og undirvísingin fer fram á skúlanum. Skúlin hevur møguleika at skipa fyri øðrum skeiðum, umframt nevndu skeiðum til aðrar tíðir. Meiri fæst at vita við at seta seg í samband við skeiðsdeild skúlans.

Tilmelding á tel 35 75 16 ella sg@farnav.fo
Eisini ber til at fara inn á heimasíðu skúlans og melda til: www.farnav.fo

Útbúgvingarnar á Føroya Sjómannsskúla eru góðkendar av Føroya Landsstýri, Seftarsstýrseien og IMO

Nóatún 2
Postboks 104
FO-110 Tórshavn
Føroyar
Tel +298 357500
Fax +298 357502
farnav@farnav.fo
www.farnav.fo

Hon nýtist ikki at vera so

STÓR

Nei, lýsingin nýtist ikki at vera so stór fyri at sleggjast - og tá kostar hon heldur ikki so nógv.

Gerð eina lýsingaravtalu við
FF-bláðið og sparið 50%

Telefon: 31 15 69
ff-blad@post.olivant.fo

Veiða og útflutningur í 2002

Enn hava vit ikki tøk hagtøl fyri alt árið. Veiðutølini eru fram til november og útflutningshagtølini fram til oktober. Men tað er nóg mikið til at kunna gera sær eina mynd av, hvussu 2002 royndist á hesum økjum.

Veiða:

Veiðan eftir botnfiski á landgrunninum og Føroya Banka frá januar til nov-

ember 2002 var 124 túsund tons. Roknast kann við at uml. 10 túsund tons eru komin upp afturat í desember. Við hesari meting verður veiðan tilsamans 134 túsund tons, og tað svarar til ein vøkstur uppá 16% í mun til 2001.

Jan. - nov. 2002 vóru veidd 34 túsund tons av toski, 20 túsund tons av hýsu, 46 túsund tons av upsa, meðan onnur fiska-

sløg vóru 24 túsund tons

Vøksturinn stavar serliga frá nógv størri veiðunøgðunum av toski og hýsu. Veiðan av upsa er vaksin eitt sindur, meðan veiðan eftir øðrum fiskasløgum sum heild er nógv minkað.

Útflutningur:

Jan. - okt. 2002 eru útflutt 41 túsund tons av heilum fiski, 32 túsund tons av

frystum flaki, 16 túsund tons av saltfiski og 1,5 túsund tons av feskum flaki.

Á útflutningssíðuni er nógv tann størsti vøksturinn á heilum fiski. Fryst fløk vaksa eisini nógv í nógð, meðan saltfiskur veksur eitt lítið sindur. Fesk fløk eru minkað nógv, men tey eru eisini ein lutfalsliga lítil bólkur í samlaða útflutninginum.

Aftaná eitt misálit

Ein kundi illa lata vera við at føla eitt slag av samkenslu við Jørgeni Niclasen hendan lagnudag hansara í seinastu viku, tá hann bókstaviliga talað varð rikin úr sessinum. Vit høvdu eitt neyvt samstarv í tingsetuni 1994-98, og hetta var serliga galdandi fyri tíðina aftaná 1996, tá vit komu í samgongu, og tá Jørgen var formaður í Vinnunevndini. Hetta var eitt arbeiði, ið hann dugdi sera væl eisini við at finna semjur. Tá blivu vit so væl, sum tað kann bera til at blíva í politikki, og hava vit havt rættiliga góð viðurskifti síðani, hóast vit eisini hava sett spurning við hansara embætisførslu. Tað má nú sigast at vera “ósmagiligt” hjá sumum fjølmiðlum, at válkasær í sinnisrøsluni hjá Jørgen.

Tað skal eisini sigast, at tað tyktist at vera eitt sindur søkt, at Jørgen júst skuldi rúka uppá tað málið, har tað hendi. Hetta mál var longu í gongd, tá Jørgen tók við, og talan er meira um formel mistøk enn nakað annað í hesum máli. So tá Heini O. Heinensen sigur, at onnur mál høvdu verið meira nærliggjandi at brúkt, um tað endiliga skuldi vera, so er hetta rætt. Men eg og Heini eru helst ósamdir um, hvørji tey eru.

Fekk føroyska flaggið at veittra í London
Um embætisfærsluna hjá Jørgeni kann sigast, at reint poltiskt hevur hon neyvan verið verri enn hjá øðrum landsstýrismonnum á økinum ella hjá landsstýrismonnum á øðrum økjum. Hann hevur so staðið fyri teirri einastu yvirtøkuni, sum aftaná nógvan royk og lítla grind er framd av samgonguni. Og hann gjørdist so maðurin, sum fekk føroyska flaggið at veittra, um ikki í New York, so í London.

Jørgen hevur eisini torað at staðið ímóti fiskifrøðingunum í teirra framhaldandi dómadagstalum, og eigur hann eisini rós fyri tað.

Hevur ikki fingið umsitingina at rigga Men hinvegin so skerst ikki burtur, at hansara umsiting hevur riggað langt frá, sum hon eigur. Fyri nú at siga tað mild. Tað eru hópín av dómum um hetta. Hetta síggja vit eisini í okkara seinastu årsfrágreiðing. Sögan um eygleiðaran lýsir betri enn annað hugburðin í

umsitingini, har menn í tænastru hjá fiskimálaráðnum verða noktaðir grundleggjandi rættindi sum sjúkraviðbót, uttan grundgeving og uttan lögfrøðisliga viðgerð yvirhøvur. Reglurnar í fyrisingarlógini hava verið sera lítið virðar, og tað kundi verið áhugavert at kanna, hvussu ofta hesar reglur eru brotnar.

Og í øllum meldrinum, sum hevur verið um aktuella málið, er júst hesin fyri borgararnar avgerandi spurningur als ikki tikin uppá tungu.

Hevur manglað realismu

Annars má sigast, at Jørgen í málunum viðvíkjandi hansara embætisfærslu hevur víst, at hann manglar realismu og sjálvrannsakan. Eitt “gott” dømi um hetta er, at hann valdi at ganga plankan út í vónini um, at tjóðveldisflokkurin skuldi koma “til fornøft”. Tað hevði eingin annar í verðini roknað við!

Men tað, sum er verri, er, at hann hann førir seg fram sum tann “forfylgda óskyldigheitin”. Og tað hevur eisini víst seg, at tað er nærum ógjøriligt hjá honum at viðurkenna, at tað hava verið gjørdir feilir í hansara umsiting. Eitt “gott” dømi um hetta er hansara orðavavstur í samband við tey meira enn 200 brotini á kunninggerðina um, at 30% skulu seljast um uppboðssølu. Her hevði fútin allan feilin! So ósekur sum Jørgen heldur uppá, er hann hóast alt ikki! Og hevði hann tikið stig til at hækka støðið í umsitingini, er tað als ikki víst, at tað hevði gingið, sum tað gekk.

Leikluturin hjá lögmanni

Tað, sum er minst líka áhugavert, er rollan hjá lögmanni sjálvum. Hann hevur nú í skjótt 5 ár havt ovasta eftirlit við, um landsstýrismenn røkja sínar skyldur. Hann hevur enntá eitt skeið eisini virkað sum fiskimálaráðharri.

Her er lætt at staðfesta, at tað er hann sjálvur, sum hevur lagt lestin til ta umsiting, sum kostaði Jørgen hansara starv. Í nevndu stórvum hevur hann sjálvur staðfest, at tað er ikki so avgerandi, um ein lögtingslóg verður framd, um hon ikki hóskar við persónligu fatanini hjá landsstýrismanninum.

Hetta er í sær sjálvum eitt brot á skyldurnar hjá landsstýrismanni. Í hesum

sambandi hevur lögmaður umframt hetta beinleiðis brotið lógina um ábyrgd landsstýrismanna við at geva lögtinginum skeivar upplýsingar í royndini at legaliserað hesa manganagongd.

Løgtingið líka dánað Men lögtingið var líka dánað. Fyrst góðkendi tað fyrra brotið á stýrisskipanarlógina. Síðani vóru øll møgulig krummspring gjørd fyri at dekkja útyvir tað seinna brotið. Hetta var m.a. gjørt við at staðfesta, at tað hevði ongan týðning fyri tingsins viðgerð av einum lógarmáli, sjálvt um lögmaður gevur tingu lögfrøðisligar skeivar upplýsingar. Hetta er ein staðfesting, sum er so mikið søgulig, at hon neyvan hevur sæð sín líka í nøkrum tingi yvirhøvur.

Hervið er grundarlagið lagt fyri tí umsitingarlaga støði, sum er í fiskimálaráðnum, har m.a. fyrstingarlógin er sett úr gildi. Tað kann staðfestast, at lögmaður tey 5 árinum í starvinum ikki hevur rætt ein fingur fyri at bøta um hesi viðurskifti. Hansara einasti innsatsur hevur verið at lækka støðið, sum tað so væl er greitt frá her í blaðnum, sum t.d. at fiskimonnum verða sýtt lógásett rættindi uttan málsviðgerð yvirhøvur.

Løgtingið, og ikki minst tjóðveldisflokkurin, sum tá eins og nú var í eini lyklastøðu, hevði í 1998 móguleika fyri sláa fast yvir fyri lögmanni, at “lóg er lóg og lóg skal haldast”, uttan mun til hvønn og hvat hon snúði seg sum. Men tað gjørdi tað ikki. Hetta er ein avgerandi orsök til tað tiltakandi rættarloysið, sum hevur verið øll árinum við sitandi lögmanni.

Sigast kann eisini, at tey krummspring, sum lögmaður hevur nýtt fyri at sleppa undan teimum staðfestingum, sum lögtingið, við røttum ella órøttum, hevur gjørt av viðurskiftunum í fiskimálaráðnum, hava verið so margháttlig, at ein kann illa siga nakran ringan fyri at nýta eitt slíkt høvi sum hetta til at staðfesta, at “enough is enough”.

Úrslitið er, at trúvirðið á og autoriteturin hjá lögmanni er munandi nærri null-punktinum enn hann var frammanundan.

Annars úttalar lögmaður seg aftan á hetta mál, sum um tað einasta sum bilar umsitingini er mangul uppá skrásetingar. Og tað ljóðar sum ein vittigheit, tá hann nú er so

bangin fyri eini meira stirvnari umsiting, sum fer at føra til longri avgreiðslutíð til skaða fyri borgaran! Royndirnar hjá fiskimonnum er, at tað kann so avgjørt ikki gerast verri enn tað er. Her kann bert vísast til okkara frágreiðingar um, at okkara mál ikki fáa nakra málsviðgerð ella nakað svar. Fyrst og fremst takkað verið lögmanni sjálvum!

Andstøðan kravdi stuðulspedagog Men hinvegin hevur hetta mál ikki høvi til nakra serliga virðing fyri andstøðuni. Hon hevur havt hópín av hómum at taka mál um embætisfærsluna hjá Jørgen.

Her skal bert nevast eitt dømi. Í heyst kom landsstýrismálanevndin í sokallaða “tunfiskamálinum” til, at fiskimálaráðið ikki hevði viðgjørd borgarar landsins eins. Hetta er nú fult út í samsvar við royndirnar av politisku og umsitingarlugu skipanina. Hetta mátti verið nakað fyri eina vakna andstøðu at tikið upp. Men eingin kleiv í tvey.

Ikki fyrr enn andstøðan fær ein kannarstjóra sum “stuðulspedagog”, er hon før fyri at virka sum ein andstøða eigur at virka.

Og hetta ger hon uttan nakran hugburð til loysn av veruligu trupulleikumum í fiskimálaráðnum, nevniliga støðið í umsitingini. Tað er neyvan nakar, sum kann rokna við, at bert ein útskipting av landsstýrismanni skal broyta nakað.

Tað, sum hent er, er at tað er eitt einstakt sjúkrayðkenni sum er viðgjørt við eini magnyl. Meðan einki verður gjørt fyri at fáa sjálva sjúkuna grødda. Men so frætt kann andstøðan, sum vera skal, ikki ómaka sær til.

Hetta reisir eisini spurningin, hvør er fortreytin fyri, at andstøðan skal reisa ein spurning, evt. sum misálit, í tinginum.

Hóast ósamdir og misnøgd um ymisk viðurskifti, fari eg at takka Jørgen fyri hansara tíð sum landsstýrismaður í fiskivinnumálum.

ó.

AGN

sild kúfiskur makrelur høgguslökkur

hava dagligt samband um alt landið

P/F KAMBUR

STRENDUR · telefon: 447720
ella 448095 · fax: 448744

SENT VERÐUR VIÐ STRANDFERÐSLUNI

Vit gera allar vanligar bilumvælingar sera bíluga - so sum:

Oljuskift, motorjusteringar

Umvæla bremsir,
koplingar v.m.

For- og bakhjólisleiðir
og akslar

Og so hava vit tey
vælumtókta "TYFOON"
dekkini, sum vit skifta

Sp/f Úrvalsbilar

FO-530 Fuglafjørður
Tel. 444943 · 281943 · 217704

Bjargingar-, neyð- og slækki- útgerð til skip og bátar

- Neyðrakettir & hondbluss
- Bjargingarvestar, -kransar og -línur
- Eldslökkjarar, tepplir og slangur
- PIONER plastbátar - nógva modell

Vit útvega flest alla útgerð
uppá fyrispurning

KAJ ANDREASEN & CO

Tel: 315600 · Fax: 318008

Úrslitið av sáttmálasamráðingunum

Kunningarskriv frá Føroya Skipara- & Navigatørfelag um úrslitið av sáttmálasamráðingunum 3. og 4. januar 2003

Í nýggja sáttmálanum, sum undirskrivaður varð millum Føroya Skipara- og Navigatørfelag og Føroya Reiðarafelag 4. januar 2003 vóru gjørdar broytingarnar, sum skrivað niðanfyri. Tað sum verður skrivað við skráskrift er sjálvar broytingarnar. Viðmerkingarnar til tey einstøku stykkini eru skrivaði við vanligari skrivt:

1 §2, stk. 12. Undir uppløgu, verftsupphaldi v.m. av tí skipi, skipari/stýrimaður vanliga ger tænastu umborð á, kann skipari/stýrimaður og reiðari gera avtalu um, at skipari/stýrimaður fær loyvi til at gera tænastu við øðrum skipi hjá øðrum reiðara, uttan at missa uppsagnarfrestina, men at hendan tænasta ikki telur við í hansara uppsagnarfrest.

Viðmerking til 1: Í § 2, stk. 8. stendur, Skipari/stýrimaður hevur rætt til:

- 1 mánaða uppsagnarfrest, tá viðkomandi hevur verið mynstraður samanhangandi í sama reiðari í eitt ár.
- 2 mánaða uppsagnarfrest, tá ið viðkomandi hevur verið mynstraður samanhangandi í sama reiðari í tvey ár.

Í §2, stk. 10 stendur: “við samanhgandi skilst, at skipari/stýrimaður ikki hevur verið mynstraður við øðrum reiðari/ skipi í millumliggjandi tíð.” Tað er komið fyrri, at skipari hevur mist rættin til uppsagnarhýruna, orsaka av, at viðkomandi hevur verið við skipið hjá øðrum reiðari, vegna tað, at skipið viðkomandi var skipari á lá tí skipið onga kvotu átti.

§ 2, stk. 12 er fingið inn í sáttmálan, so at skipari og stýrimaður, ið hevur frí frá skipinum viðkomandi siglir fast við, kann gera avtalu við reiðarið, um viðkomandi ætlar sær við øðrum reiðari, tá skipið viðkomandi er við, ikki er í vinnu, ella at viðkomandi hevur frí ein langan túr, og viðkomandi fer ein stuttan túr við einum øðrum skipi. Fyri at verveita rættin til uppsagnarhýruna, skal viðkomandi tó vera tøkur at fara avstað við skipinum viðkomandi siglir við, tá skipið skal fara.

Í FSN ætlaðu vit at fáa fylgjandi tekst inn: “Liggur skipið, skipari/ stýrimaður/stýrimenn vanliga ger tænastu á, og viðkomandi fer við skipi hjá øðrum reiðari ímeðan, skal hetta tó ikki skerja rættin til uppsagnarhýruna, skipari/stýrimaður skal tó verða tøkur, tá skipið fer aftur til fiskiskap”.

Tað orðingina fingur vit ikki semingsmenninar at taka við. Munurin er, at eftir uppskotinum hjá FSN hevur maður skipari/stýrimaður ikki skyldu at spyrja reiðarið, um hvat viðkomandi brúkar sína frítíð til.

Í orðingini, sum kom inn í sáttmálan, so missir skipari/stýrimaður ikki rættin til uppsagnarhýruna, um viðkomandi mynstrar við einum øðrum skipið enn tí sum viðkomandi er fast við, treitin er tó, at viðkomandi skal hav gjørt avtalu við reiðarið.

Í §5, Stk. 1, blivu 3 mánaðir broyttir til 2,5 mánaðir. Í §5, stk. 3 blivu 4 mánaðir broyttir til 3,5 mánaðir. Teksturinn er tí nú:

Tá skipari/stýrimaður hevur verið mynstraður við skipi í minst 2,5 mánaðir, hava teir rætt til fría heimferð.

Stk. 2. Skipari/stýrimaður skal tó halda fram í starvinum í upp til ein mánaða, um tað verður mett at skipið í hesum tíðarskeiði kemur í havn, haðani heimferðin fer at kosta munandi minni ella er munandi lagaligari.

Stk.3. Mynstrað verður ikki av í fremmandari havn, fyrr enn avloysari er komin til skipið og mynstrað er til nýggjan túr. Tó kann reiðari ikki draga túrin út um 3, ávíkavist 3,5 mánaðar, uttan at avloysararnir eru

seinkaðir av orsøkum, ið eru reiðaranum óviðkomandi.

Viðmerking til §5, stk. 2 verður sagt, at skipari/stýrimaður skal tó halda fram í starvinum í upp til ein mánaða, um tað verður mett at skipið í hesum tíðarskeiði kemur í havn, haðani heimferðin fer at kosta munandi minni ella er munandi lagaligari, so merkir hetta sjálvsagt ikki, at: Skipari/stýrimaður skal tó halda fram í starvinum í upp til ein mánaða, um tað verður mett at skipið í hesum tíðarskeiði ikki kemur í havn, haðani heimferðin fer at kosta munandi minni ella er munandi lagaligari. Sagt við øðrum orðum, at um skipið er í eini havn t.d. Harbour Grace, og vanti kemur aftur í somu havn ein mánaða seinna, so gevur tað ikki reiðarinum rætt til at halda skipara/ stýrimanni út um 2,5 mánaðir, tí treitin er, at ferðin kann gerast munandi lagaligari ella bligari.

Í § 10 er komið nýtt stk. 8 og er soljóðandi: §2 stk. 8. Skipari/stýrimaður, ið er bundin at skipinum undir landing í Føroyum, eigur rætt til løn smb. § 15 stk. 2. T. v.s at viðkomandi eigur niðursiglingarhýru fyri ta tíðina.

4 Í §12 er sum nýtt stk. 1 sett: **Royking verður bannað í felagshølum umborð.**

5 Í § 12 er loyvdur frádráttur fyri proviant dagfördur til at vera 80 kr. pr. dag pr. mann, grundað á pristalið 01012002.

6 Í §20, um søluvirði, er skoytt upp í 1 stk: “Sølu-gjaldið skal ikki vera hægri enn veruligi kostnaðurin”.

7. Í 25 um inntøktups-trygging, er treitin, at skipið skal hava ligið í minst 14 dagar fyri at hava rætt til tryggingar-útgjald, frá 8. degi, strikað.

8. Nýggj § 34, um eftirútbúgving og skeiðvirksemi, er komin inn í sáttmálan, og er soljóðandi:

Reiðarið rindar fyri øll

kravd skeið, so sum brand-skeið og trygdarskeið har reiðarið skal gjalda skeið-kostnaðin, og skipari/stýrimaður setur frítíð til fyri at fara á skeið. Eftir-útbúgving og skeiðslut-tøka uttanlanda verður at avtala millum skipara/stýrimann og reiðarið.

2. partur
Serreglur
(reglur fyri hvønn skipabólk)

9. Í sáttmálanum - Línuskip/snelluskip til ísfisk verður bonusið hjá skiparanum lækkað frá at verða 3,2% til at vera 3%, og hjá stýrimonnum verður bonusið lækkað frá at vera 1,6% til at vera 1,5%. *Prosentini, tá tað eru 13 menn ella færri, lækkaðu tilsvarandi.*

Um ein í nøkrum føri kann siga, at kravið hjá Føroya Reiðarafelag hevur verið grundað, so var tað í sáttmálanum fyri línuskip. Sögan í tí málinum er:

Fyrr var tað soleiðis, at í sáttmálanum millum Føroya Fiskimannafelag og Føroya Reiðarafelag var tað soleiðis, at reiðarið fekk ein manningarpert fyri egningarmaskinuna. Í 1986 kravdi FR at reiðarið, eftir sáttmálanum millum FSN og FR, skuldu hava ein part fyri egningarmaskinuna. Tað vildu vit í FSN ikki góðtaka í fyrstani, men samdust so um, at loyvt skuldi verða at rokna einn manningarpert fyri egningarmaskinuna, men so skuldu eykapartarnir hjá skipara og stýrimonnum hækka ávíkavist frá 3% til 3,2% og frá 1,5% til 1,6%. Síðn er tað hent, at fyrst bleiv bert at rokna egningarmaskinuni ½ part og so seinna, eg haldi tað var í 99, varð tað strikað í øllum sáttmálum, at loyvt var at rokna egningarmaskinuni part. Sostætt bleiv grundarlagið fyri hækkingini, ið varð gjørd í eykapørtunum hjá skipara og stýrimonnum, burtur.

Í § 42 sáttmálanum fyri kraftblokkaskip við nót og trolí. Stk. 1 fyri skip minni enn 1.5000 brt. (við nót) vóru reglurnar:

A. Um manningartalið er 12 ella fleiri, um roynt verður við trolí, var eykaparturin hjá 2. stýrimanni 0,5 eykapart. FR hevur tó í teirra, broytta sáttmála, sett eykapartin hjá 2. stýrimanni til 0,25 og hava avroknað eftir tí, hóast teir eru gjørdir varugir við at tað er skeivt.

Um manningartalið var 11 ella minni, svaraði eykaparturin til 0,25 part.

§ 42, stk. 2. Fyri skip minni enn 1.500 brt (við trolí) vóru reglurnar: Skiparin fekk 1,75 eykapart. 1. stýrimaður fekk 0,75 eykapart. 2. stýrimaður fekk 0,25.

Eftir nýggja sáttmálanum er tað nú fyri: Skip minni enn 1500 brt við nót, bæði um manningartalið er 12 ella fleiri og 11 ella minni, og við tá somu skip veiða við trolí, er eykaparturin hjá 2. stýrimanni broyttur til at vera 0,375 eykapart. T.v.s ein lækking frá 0,5 til 0,375, tá roynt verður við nót og 12 menn ella fleiri eru við, og ein hækking frá 0,25 til 0,375, tá roynt verður við trolí, um 11 menn ella minni eru við. Tá roynt verður við trolí er parturin eisini hækkaður frá 0,25 til 0,375 eykapart.

Fyri kraftblokkaskip, yvir 1500 brt, ið royna við nót og trolí, var tað soleiðis, at:

Skiparin fekk
1,75 eykapart
1 stýrimaður fekk
0,75 eykapart
2. stýrimaður fekk
0,25 eykapart

Sersáttmáli var tó fyri Christian í Grótinum og Krúnborg, ið segði at:

Skiparin fekk
1,75 eykapart
1 stýrimaður fekk
0,875 eykapart
2. stýrimaður fekk
0,5 eykapart

Eftir nýggja sáttmálanum er tað nú:

Skiparin fær
1,75 eykapart
1 stýrimaður fær
0,775 eykapart

2. stýrimaður fær
0,5 eykapart.

Sostætt er parturin hjá 1. stýrimanni á Krúnborg og Chr. í Grótinum lækkaður frá 0,875 til 0,775, og parturin hjá 1. stýrimanni á øllum hinum nóta- og trolskipunum yvir 1500 brt er hækkaður frá 0,75 til 0,775.

Parturin hjá 2. stýrimanni er nú á øllum nóta og trolskipum yvir 1500 brt 0,5 eykapart.

Eykapartarnir í sersáttmálanum fyri JUPITER eru teir somu sum fyri onnur nóta- og trolskip yvir 1500 brti, men býtisprosentin 20.

10. Tað var eingin sáttmáli fyri NORÐBORG, tá teir framleiddu, annahvørt skóru til flak ella heilfrystu. Nú er sersáttmáli gjørdur fyri NORÐBRG, ið sigur:

Fyri nóta- og trolveiðu uttan viðgerð umborð verður avroknað sambært § 42 í sáttmálanum. **Kraftblokkaskip við nót og trolí** fyri skip omanfyri 1.500 BRT. Parturin til manningina er her 17,5%. Verður ein partur av veiðuni viðgjørdur skal hesin avroknað eftir talvuni niðanfyri. Er meira enn helvtin av veiðuvirðinum virkað vora verður øll lastin avroknað eftir talvuni niðanfyri.

Tá framleitt verður umborð er parturin til skipara og manningina:

28 mans ella fleiri 28,00%
27 mans ella fleiri 27,75%
26 mans ella fleiri 27,50%
25 mans ella fleiri 27,25%
24 mans ella fleiri 27,00%
23 mans ella fleiri 26,75%
22 mans ella fleiri 26,50%
21 mans ella fleiri 26,25%
20 mans ella fleiri 26,00%

Aftrat omanfyri nevndu hýru til skipara og manning verða eykapartarnir til skipara og stýrimenn soleiðis:

Skipari
1,75 eykapart
1. Stýrimaður
0,825 eykapart
2. Stýrimaður
0,50 eykapart

Er skipið á eini framleiðslu,

ið felluruttanfyri minstu-lønarskipanina, tryggjar reiðariíð ta alment ásettu inntøkutrygdina.

Tá manning fer umborð ella á landuttanlands sambært skiftisskipan, rindar reiðariíð hesar útreiðslur.

Reglur um avloysaraskipan:

1. Skipari og stýrimenn øðrumegin og reiðariíð hinumegin, skulu, áðrenn túrur byrjar avtala eina avloysaraskipan.

Grundarlagið fyri eini slíkari skipan er, at manningin so vítt gjørligt eftir eini frammanundan lagdari ætlan er eina ávísa tíð umborð og í landi.

2. Skipari/stýrimaður og reiðari kann eisini avtala, at inntøkurnar kunnu javnast yvir eitt longri tíðarskeið, so at parturin pr. Dag verður tann sami hjá øllum, og at skipari/stýrimaður verður avroknaðir eftir teimum døgum, teir eru umborð. Fyrsta tíðarskeiðið verður frá byrjan til endan av summarsilda-fiskiskapinum.

3. Miðað verður eftir, at hvør maður er umborð 2/3 av samlaða dagatalinum skipið er í vinnu í einum ári.

4. Goldið verður skipara og stýrimonnum fyri hvønn mánað so nær upp á ætlaðu inntøkuna sum gjørligt. Hetta er eisini galdandi fyri teir sum eru heima.

5. Avloysarar fáa ta dagløn, sum er galdandi í tí skeiði viðkomandi er umborð.

6. Verður eitt fast útgjald pr. mánaða, kann reiðariíð í slíkum útgjaldi mótrokna útgoldna inntøkutrygd hjá viðkomandi.

11. Í sáttmálanum fyri-Veiðu við trolarum á saltfiska – og flakaveiðu bleiv skoytt upp í: og/ella at fiskurin verður viðgjørður, so sum krúvdur, krúvdur og avhøvdaður ella skráskorin v.m.

12. Í sáttmálanum - Frystitrolarar, sum heilfrysta umborð varð skoytt upp í: Og/ella at fiskurin verður viðgjørður, so sum krúvdur, krúvdur og avhøvdaður ella skráskorin v.m..
Viðmerking til 12: til sáttmálan fyri frystitrolarar sum heilfrysta umborð høvdu vit í FSN skotið upp at yvirskriftin bleiv broytt til: “Heilfrystur fiskur er fiskur, sum er frystur við høvdi og gørnum”.

Hví semingsmenninir funnu upp á at koma við einari yvirskrift til henda sáttmálan, sum eisini er skoytt upp í ein annan sáttmála, virkaði heilt lægi, men FSN góðtók uppskotið alíkavæl út frá tí, at teir flestu trolararnir sum hava brúkt sáttmálan eru navngivnir til at brúka:” Sáttmálan fyri trolarar á saltfiska og flakaveiðu”, sum eisini hevur fingið sama ískoyti.

V/ Føroya Skipara- og Navigatørfelag
16012003

Ellintur M.Abrahamson

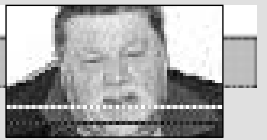

Framá hjá Evu

Seinastu tíðindi frá Evu siga, at tað gongur framvegis framá aftaná skurðviðgerðina, sum hon fekk undan jólum. Men enn virka nýruni ikki aftur. Men mett verður, at hetta er bert ein tíðarspurningur.

Grønlandstíðindi

frá Kára við Stein

Uml. 10. januar høvdu vit gott veður, og tað sær ikki út til, at veturin stendur fyri durum. Tað frysti millum 1-3 stig og tað var stilli, og ein ískantur er komin fram við bakkan. Men tað kann koma sum eitt skot - áðrenn vit vita av. Januar kann vera ringur við kulda og kava, men februar og mars eru verri enn januar, so alt kann henda enn.

Tann 13. januar á “IMARTUNEQ” í Sisimiut og landaði. Hetta er ein av teimum minnu rækjutrolarunum, og teir hava um 160 tons inni. Hetta er gamli “POLAR NAATAR-NAQ”, sum er keyptur til Sisimiut. Har eru tveir føroyingar við.

Sama dag kom “AKAMALIK” inn eftir nakað av pakningi. Teir lógu á vagni og sigldu pakning umborð við gummibátinum. Teir gjørdu skjótt av, so tá pakningurin var komin umborð, varð hildið til havs aftur. Tað vóru - 3,8 stig og eitt lítið lot av eystri.

Tann 14. januar um kvøldið fór “IMARTUNEQ” nýggjan túr, og tann 16. lá “SERMERSUUT” við fabrikkaiina og lögdu tær sokallaðu sekkjarækjurnar, gott 40 tons, upp. Teir fóru út aftur aftaná døgverða. Veðrið hendan dagin var - 7,8 stig, stilli - og eingin vetur enn!

17. januar vóru - 5,7 stig og nógvur vindur av útsynningi, eini 15-20 sek/m, við kava - ein ónossigur dagur at vera til arbeiðis í. Tað varð sagt í pressuni í dag av einum, sum livir av at ganga uppá jakt uppi í Qaanaq, ella Thule, at hann kundi ikki minnast so mildan vetur. Tað lægsta, teir høvdu mált har, var - 23 stig; men tað normala um hesa tíðina plagdi at liggja báðu megin - 30 stig, og tá var ísurin 3 metur tjúkkur, men nú var hann bara 0,5 metur og vandamikil hjá teimum at koyra hundasleðu á. Tað verður sagt, at nú er kuldi á veg, men vit fáa at síggja.

Reinsdjórajaktin byrjar byrjar 1. januar. Bátar kunnu sigla allar staðir - sum um heystið, og summir hava hundar við í bátinum, meðan aðrir koyra við hundasleðu. Teir, sum eg havi tosað við, lata væl at, tí reinsdjórini eru í heilt góðum standi. Fyrr um veturin byrjaði reinsdjórajaktin 1. februar.

Tann, sum hevur verið á reinsdjórajakt við hundasleðu hevur upplivað nógv vakurt í náttúruni; sum t.d. tá veðrið er til vildar at sita og njóta, hvussu hundarnir toga í endarnar, blikastilli, tú hoyrir bara hvinini viðhvørt av sleðuni, og so tá førarahundurin viðhvørt glepsar á onkran av hinum hundunum. Eg havi havt nógv hundar sjálvur tann tíð tað var og havt nógv fantastisk upplivsir úti í náttúruni her við Sisimiut.

Eg kann serliga minnast fyrstu

ferð, eg var á reinsdjórajakt. Tað var saman við mammubeiggja konu míni. Tá byrjaði jaktin 1. februar (hetta var í 1971). Vit fóru úr Sisimiut tann 31. januar um morgunin, og tað tók umleið 5 tímar, til vit vóru komnir uppá pláss. Tað var nakað innan fyri sjálvan býin. Tann dagin, vit fóru á jakt, frysti tað - 30 stig í Sisimiut, og tað skar í andlitið, tá vit koyrdu inn eftir. Vit settu teltið upp og fingtu tíðina at ganga við práti; sjálvur dugdi eg ikki tað grønlandska málið sum í dag, og hann dugdi ikki so nógv danskt, men vit funnu væl útav hvørjumøðrum. Tað eru tær kaldastu næturnar, eg nakrantíð havi upplivað. Vit høvdu ein primus standandi, har vit svóvu, og hann mátti pumpast, tí hann mátti fyri alt í verðini ikki slókna.

Eg kann minnast, tá Jakob, sum hann nevndist, vakti meg, tá dansaðu og hoppaðu tenninar í munnum. Tær duttu ikki út, men um tað nú skuldi sje, so vistu tær ikki, hvønn veg tær skuldu detta - inn ella út. Tað var lunkað vatn í termokannuni, so tenninar komu skjótt fyri seg aftur. Vit fóru frá teltinum nakað áðrenn tað lýsti og komu niðan á ein fjallarygg, har vit settu okkum. Jakob fortaldi, at vit skuldu bara bíða her, tí reins-

Húsini hjá Kára við Stein og jollan í túninum.

djórini kundu koma, nær tað skuldi vera. Vit gingu aftur og fram har uppi og hugdu útav, oman á skráningarnar. Og so við eitt komu reinsdjórini; eg minnst, at hann segði: “Kun de store” skuldu vit skjóta, og so skjótt sum skotið var, tóku vit burturúr beinanvegin og loystu skinnið frá beinunum, tí ella mátti tú telgja skinnið av beinunum so skjótt frysti. Vit fingtu 29 reinsdjór tann dagin og fingtu øll oman til teltið. Meiningin var so, at vit skuldu fara til hús dagin eftir og hava so nógv við okkum sum møguligt.

Men lagnan bleiv ein heilt onnur. Vit tórnaðu inn tíðliga, og eg meini, at vit høvdu pumpað primusin tvær ferðir í part, tá stormur brast á sum úr byrsumúla. Vit skiftust at lata okkum í, meðan annar helt í teltinum. Tá vit so vóru í lætnir, sløktu vit primussin - og so út at spennu hundarnar fyri.

Vit sóðu so at siga lítið og einki, alt stóð í einum og tað var bølamyrkur; lummalyktin gjørdi onga nyttu.

Ta náttina minnst eg, at eg setti meg á sleðuna og helt fast við báðum hondum. Vit skuldu oman gjøgnum eina líð, har ein gjógv er á vinstru hond oman. Bara vit kundu koma forbi gjónna, so var í lagi, men nakað áðrenn, vit komi hagar, koyrdu vit útav einum lítlum hamri, og eg minnst, at eg helt fast, inntil tað tók, og so gleið eg fram og endaði omaná hundunum. Jakob datt við síðuna av sleðuni, og hann slerdi seg eitt sindur, men vit fingtu summað okkum, og so at orðna endar, tí alt var ein fløkja.

Vit fóru so víðari og komu gott forbi gjónna og oman á slætt. Tá tað so byrjaði at lýsa, vóru vit komnir næstan oman til vøtnini, sum liggja innanfyri Sisimiut. Har var eingin kavi á ísinum, tí hann var blástur av um náttina av storminum. Eg veit ikki, hvussu nógvan vind, vit høvdu, har sum vit fóru, men vit komu oman á tað fyrsta vatnið og hildu okkum á sunnaru síðu, tá ein hvirla kom; vit sótu báði á sleðuni og blivu blástir

Húsini hjá Kára við Stein og jollan í túninum.

tvørtur um vatnið og allir hundarnir vóru samanvavdir í hvønn annan.

Vit komu til hús beint áðrenn døgverða, so túrurin, sum tekur 5 tímar, varði nakað longri, tí eg hugdi at urinum, tá vit fóru frá hamrinum, og tá var klokkan akkurat farin av 1, to tað tók okkum næstan tólv tímar. Jakob fór á sjúkrahúsið, og tað vísti seg, at hann hevði brotið fleiri rivja-bein, tá vit vóru farnir út av hamrinum. Hann fekk tveir mans at fara eftir reinsdjórinum, sum lógu harúti, og alt kom til hús annan dagin eftir.

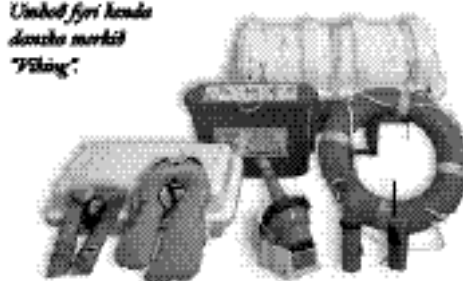
Sjálvur lærði eg nógv bara tann túrin, og eg fekk nógv gagn av honum, tá eg sjálvur hevði hundar. Einum fann eg útav, og tað er, at hundur er sum hestur - hann finnur altíð til hús aftur.

J. Paturssonar gøta 18

Bjargingarútgærð

á sjógvi og landi

Vit bjóða tæk besta innan bjargingarútgærðar, bjargingarvestar, eldabakkútgærð, bjargingar og tryggingarútgærð. Umboð fyrri handa danska merkið "Fisking".

- Bjargingarútgærð
- Bjargingarvestar
- Yfirflóðabakkútgærð
- Flóðabakkútgærð
- Bjargingarvestar
- Bjargingarvestar
- Eftirfarandi/lyftingardútgærð
- Radartranspondarar
- Eldabakkútgærð
- Eldabakkútgærð
- Brúddútgærð
- Umboðingur
- Eftirfarandi

P/F Gummibátatænastan Havnarvegur 4, Postboks 3223, 110 Tórshavn
Tel. 31 48 13, Fax 31 06 56, E-mail: gummibatat@post.olvant.fo**Tær bestu og billigastu loysnirnar uppá**

GDMSS-Radióútgærð	Furuno/Silmar/JRC/Com
Radart við ARPA og Plotlara	Furuno/Simrad/JRC
Ekkoloddi-útgærð	Furuno/Simrad/JRC
Sonara-útgærð	Furuno/Simrad/Kalco
Navigation-útgærð	Furuno/Simrad/JRC
Navigation-Plotlara	Furuno/MaxSea/Simrad, Sodena
Autopilot - stór og lítil skip	Furuno/Robertson/Sperry
Autopilot - til bátar	Timco
Satellite Kompas - 3xGPS	Furuno
Satellite - Navigation	Furuno/Simrad/JRC
Satellite - Kommunikatión	Furuno/T&T/Sailor
Satellite - Sjónvarp	Applied/Sea Tel
Trol-sensarar og kabinet	Scanmar/Simrad
Gyrokompass	Sperry/G-Plath/Anschutz

Sp/f Contrive Jsp Ltd.

FO-700 Klaksvík, Tlf.: 455244 - 214244, Fax: 456946

Sela og service:
Sjúkivandi hava vit
útgærð til GMDSS
SYN og Service,
sum vit eisini gera

SELIR TÚ**skipa- ella
bátaútgærð?**

So er FF-blaðið einasti
holli boðberin, sum fer
umboð á skipini - um-
vegis reiðaríni - hvønn
útgávudag.

Gerið eina skilgóða
lýsingaravtalu við
okkum.

Tlf: 31 15 69

Fax: 31 87 69

T-post: ff-blaði@post.olvant.fo

**Føroya størsta úrval
av handskum**

- Gummi-handskar
(i.d. Japan-handskar, Marygold
og aðrar special handskar)
- PVC-handskar
(Center Plast v.m.)
- Elingang-handskar
(Latex gummi)
- Arbeidshandskar
(svínaskinn, oksahúð, o.a.)
- Sveitshandskar
- Wirehandskar

Stórt úrval
av flaka- og
kryvjingar-
knívum

Eisini fáast
vælumtóktu
knívhvessa-
ararnir

Heil- og smásala
Pf. Herman Winther
Tlf: 361320 - 361620 - fax: 361158 - FO-240 Skopun

Skal skipið vaskast?**Tosið fyrst við EYSTUROYAR REINGERÐ**

- Serkunnleiki innan vasking av aptering
- Vasking av maskinrími
- Reinsa teppi
- Bona gólv
- Reinsa koyggju og forheng
- Reinsa gamalt bonivoks
- Seyma nýggj forheng
- Útvega máttur, brúsurforheng, voksdukar v.m.
- Brúsubakkar "Homequeen vinyl"
- Eisini leggja vit nýtt línoleum ella teppi á dárkið

Eysturoyar ReingerðPostboks 41 • FO-650 Tórshavn • Tlf./fax: 44 88 88
fartlf: 22 53 50 • teidupostur: nch@post.olvant.fo**Vit hava
stórt úrval
av reiðskapi
til línuveiðu****Vit framleiða:**

Flótilínu • Spunpolyesterlínu • Reyða línu
Terylene/Danlinelínu • Reina Terylenelínu
Hvítar, reyðar, bláar og svartar teymar nr. 4-20

Línurnar fáast úr 3,5 til 9 mm. Longd millum svøvlarnar eftir ynski.

Teymarnir fáast órippaðir ella rippaðir við húkum
í ymiskum støddum.

Vit hava eisini klæðir til fiski- og arbeiðsfólk frá innast til uttast.

+++vælkomin inn á gólvið**SNØRISVIRKIÐ**
í KlaksvíkTel. 455254 - Fax 457254
www.snorisvirkid.fo**TEYMAVIRKIÐ**
í RunavíkTel. 473000 - Fax 473001
www.teymavirkid.fo**Ja takk!**

Eg ynsk at gerast haldari av FF-blaðnum
fyr bert 50 krónur um ársfjórðingin

Verður sent ókeypis - vit gjalda postgjöld

Navn:

Bústaður:

Bygd/býur:

FF-blaðið • postboks 58 • FO-110 Tórshavn

Tlf: 31 45 69 - Fax: 31 87 69

T-postur: ff-blaði@post.olvant.fo

Nøkur orð um Niels Skåle og Skálatrøð

Vit hava í tveimum undanfarnum bløðum hava umrøðu av Niels Skaale, sum legði navn til Skálatrøð. Ein dagin ringdi fyrrverandi landsdjóralæknin Dánjal Bær-entsen og fortaldi um ein fyrilestur, sum Óla Kristian Skála hevði hildið í Rotary í

1984. Dánjal hevði enntá avrit av fyrilestrinum, sum gevur eitt gott ískoyti til søguna um henda sjáldsama mannin, ið Niels Skaale má sigast at hava verið.

Vit endurgeva fyrilesturin her:

N. Skåle skrivur um seg sjálván: »Jeg blev født til verden den 7de marts i 1784 og døbt den 9de samme år af velærværdige hr. provst A. Djurhuus i Næs kirke og fik dette navn Niels. Den 21. april 1800 blev jeg konfirmeret af samme hr. provst. Jeg kom til Thorshavn den 3. januar i 1810 og blev pakhuskarl og kom til hosetager den 1. juli 1819. Jeg blev copuleret den 7. oktober.«

Niels doyði í 1879, 85 ára gamal. Hann liggur grivin beint framman fyri trappuna til høvuðsinn-gongdina í Havnar kirkju. Í jólablaðnum »Jóla-stjørnan«, sum kom út nøkur ár, hevur Karolina Heinesen, kona gamla Heinesen, eina grein, sum hon kallar Gamlar Havnar-myndir. Í hesi grein sigur hon millum annað:

»Mine første erindringer knytter sig til det gamle Skålehus. Det lå i Bringsnagøta og havde i længst forsvunden tid været beboet af en bart-skjær; siden blev det overtaget af en hosetager ved den kongelige handel. Han hed Niels Skåle, og han boede der sammen med en gammel husholderske, som blev kaldt Muffan. Efter Skåles død købte min bedstefar huset, og mine forældre boede så der. Det var et hyggeligt lille hus med en stue og to små værelser. Stuen havde kornblåt papir på væggen. Udenfor var der en lille have med stikkelsbærbuske og ét lille træ, som blev kaldt Paradistræet.«

Í 1818 fær Niels Skåle eina leigutrøð av Húsarhaga oman móti sjónum á Vestaruvág. Tað var vanligt, at monnum var ávíst hagastykkir, sum teir kun-du velta í, korn, røtur og eplir, og so var eisini her,

men flestir av hesum monnum fingur sær leigu-traðir sjálvir.

Leigusáttmálin upp á trað-

arstykkið, sum Niels Skåle legði sær inn, og sum seinni kom at bera navn hansara Skálatrøð, var soljóðandi:

»I Forventning af den høie Øvrigheds gunstige Tilladelse have vi undertegnede Kongsleilendinger paa Husegaard, jeg Jacob Christiansen og jeg Johannes O. V. Diurhuus overdraget Hosetager Niels N. Skaale til Dyrkning, et Stykke af den til vores Fæster hørende Udmark beliggende tæt ved Stranden imellem Retteraen og Husegaards vesterste Bøe-Giærde, hvilket Stykke forhen er indhægned og dyrket af Hr. Bogholder J. Nolsøe, Smeden J. Michelsen, Jørgen Chr. Lindenskov og Søn Jacob Lindenskov samt Poul Haraldsen her af Thorshavn, og fra hvilke Personer Niels N. Skaale Tid efter anden har tilkiøbt sig de opsatte Steengiærder. Bemelte Stykke overlades ham under følgende Betingelser:

1. Saalænge Niels N. Skaale eller hans Kone leve, besidde de hele Stykket (undtagen et derimellem liggende lidet Stykke, som benyttes af Snedker N. C. Winther) upaataalt, men hvis begge skulle bortdøe falder samme igjen til Husegaard. Skulde derimod én af de efterlevende Ægtefæller ville indlade sig i nyt Ægteskab, da forbliver denne for sin Person alligevel sin Levetid i Besiddelse af Stykket.
2. I Leie for bemeldte indhægnede Udmarks Stykke betaler Niels N. Skaale til os 2 siger to Rigsbankdaler Sølv, efter den da gieldende Curs, som erlægges enten i Sølv eller i Sedler og Tegn inden hvert Aars Udgang.-

Til ydermere Stadfæstelse af denne Forening i nedentegnede Vitterlighedsvidners overværelse af begge parter underskrevne.-

Thorshavn den 20de October 1818.-

Jacob Christiansen Johannes Diurhuus

Paa foranstaaende Betingelser I Eet og Alt ved-tager og indgaar jeg Niels N. Skaale at imodtage det omhandlede Udmarksstykke til Opdyrkning.-

Datum ut Supra N. Skaale

Til Vitterlighed

Da der imod foranførte Contract, fra Amtets Side Intet findes at erindre, saa bliver samme herved approberet.-

Færøe Amtscontoir den 25de Februar 1826 Tillisch.«

Niels Skaale og gamli Restorff Niels Skåle var væl við gamla Restorff, og partvís gav hann seg upp til hansara á gamalsaldrinum. Kona hansara ættað úr Tjørnuvík var deyð, og ein sonur, sum var í hjúnalagnum, var eisini deyður.

Í 1863, tá ið havnar-menn fingur rætt til at keypa leigutráðirnar, stend-ur Restorff sum eigari av Skálatrøð. Restorffsmenn áttu trøðna, til Vágsbotns-handilin fór á húsagang aftaná fyrra veraldarbar-daga. Tá keypti kommun-an hana.

Niels starvaðist við handilin, til hann ikki orkaði meir, men tá ið hann var 60 ára gamal, fór hann eina ferð til Danmarkar. Høvuðsrindið hjá hon-

Óli Kristian Skála og konan Hanna.

um á hesi ferð var at koma á tal við danakong, Kristian 8., og tosa við hann um eina eftirlønarskipan fyri tey, sum starvaðust við kongliga handil-in. Hann hitti eisini kong, men um nøkur skipan kom í lag, dugi eg ikki at siga.

»Føroyskt« pass í 1844 Niels fór avstað 11. mai 1844, men áðrenn hann fór, skuldi hann hava eitt

pass. Skulu vit í dag fáa okkum eitt pass, so er at fara niðan til Bambus at fáa sær eina mynd og haðani niðan til fútan at fáa passið góðkent. Satt var tað, at Niels skuldi niðan til fútan, men tað var ikki við nakrari mynd í hondini, og tað av teirri góðu grund, at myndatak-ing um tað mundið var í síni fyrstu byrjan í Fraklandi. Men passið fekk hann, og tað ljóðaði so-leiðis:

Jacob Andreas Lundahl
Hans Kongelige Majestæts
bestaltede Landfoged på Færøerne,

Gjør vitterligt, at Hosetager ved den Kongelige Handel i Thorshavn, Niels Skaale, 60 Aar gammel, født på Færø, taler Færøsk og Dansk, er høi af Vækst og middel af Bygning, har brunt tyndt Haar og blaae Øine, agter nu at reise herfra til Kjøbenhavn med et af den Kongelige færøske Handels Skibe og tilbage hertil Thorshavn.

Thi er min tjenstlige Begjæring til Alle og Enhver, hvem bemeldte Hosetager N. Skaale på denne Reise maatte forekomme, at de ham frit og ubehindret ville lade passere.

Her hersker ingen Smitsot.

Til Bekræftelse under min Haand og Segl:

Færøernes Landfogederie i Thorshavn, den 10de mai 1844.

J.A. Lundahl

Gebyr: 24 s. Sølv
J.A. Lundahl

Beiggjarnir Niklá og Tomm vóru kendir ættarmenn hjá Niels Skaale. Teir vóru synir Conrad hjá Nikláa, beigga Niels. Teir báðir vóru m.a. kendir sum fergumenn áðrenn havnin kom í Havn. Tomm var pápi fyrrverandi borgmeistarán í Havn Sigfred Skaale. Av ósketni komu vit í eini aðrari grein at skriva at Jógvan Sundstein var ættaður frá Tomm. Omma Jógvan var Agnas, systir Tomm. Ein systir var Maria, mamma Jónu, Conrad (Joensen) og Sigurd Berg-hamar.

Fremst á myndini síggja vit Skálabúðina, sum nú verður rikin av børnunum hjá Óla Kristian, Ásu og Kára. Skálabúðin liggur á grannatrønni hjá Skálatrøð, sum roknast kann við, at langabbi Óla Kristian, Niklái, beiggi Niels, hevur átt. Næsti handilin á myndini er Dulamenn hjá Jógvan á Dul, sum eisini er ættaður frá tí fyrsta Niklóa. Ein stórir partur av allari ættini hevur í síni tíð búsett seg í grannalagnum. Av hesum sæst, at talan hevur verið um stórar traðir.

Ferðin til Danmarkar 11. mai 1844 legði Niels Skaale sum sagt út av Havnar vág. Ferðin niður til Danmarkar gekk væl. Tað fáa vit at vita, tí Niels skrivaði dagbók, og í stuttum greiðir hann dag frá degi frá, hvussu leikur fer. Hann veit kortini lítið um, hvussu við veit oman-deks, tí tað nógva av ferðini var hann ringur av sjó-verki.

Ferðin gekk kortini óføra væl og skjótt, tí tað var ein leygardag, teir lögdu út av Havnini, og leygardagin eftir, 18. mai klokkan hálgum átta um morgunin leggja teir at við Toldboden.

Niels skuldi búgva hjá einum skómakara, sum æt Jacobsen, og hesin kom umborð kl. 9 at taka ímóti gestinum. Teir fara so í land, og í fylgi við Nielsi fer eisni Dánjal Jakku dannebrogsmáður úr Klaksvík og sonur hansara. Teir vistu passið í toll-búðini og fóru so gjøgnum Grønningen og yvir í Bredgade til nr. 209, har Jacobsen skómakari búði,

og vóru hjartaliga væl móttiknir av konu skómakarans.

Tað fyrsta, Niels Skåle gjørdi, var at fara inn í eitt kamar og falla á knø við takk til tann almáttuga, sum hevði ført hann í øllum góðum til Keypmannahavnar.

Síðani komu vinir og kenningar at finna Niels. Har var kamarráðharri Lundahl, harra Venselaus Hammershaimb, jomfrú Schrøter, Niels C. Winther, Else Frederikke Danielson, Ludvig Thomas Løbner, Anna Nielsdatter og Anna F. Hammershaimb.

Vanligt var, tá ið bygda-fólk fóru til Havnar, at tey vórðu biðin at gera ørindir fyrri tey, sum eftir vóru, sum t.d. at keypa ein liggja, eitt brýni ella okkurt sovorðið.

Nú fer Niels til Keypmannahavnar, og tað er ikki smávegis, sum hann verður biðin at útrætta. Hann skal keypa landkort, bønabøkur, lestrarbøkur, Túsundtal, 25 stoppinálir, brennivín, 1

svarta tekannu, einar gull oyraringar sama slag, sum Sørensen stýrimáður hevur, 1 roknbók, 2 spøl-kummur, 1 pípu, 1 dus. Vestaknappar, einar selar, 1 vest, 1 kikara, ein finan hatt og ymiskt annað. Alt hetta skuldi keypast í ymsum handlum, og Niels noyddist tí at fara tíðum í býin. Hann og Dánjal Jakku dannebrogsmáður hitta kamarharra og kabinetsskrivara Tillisch, og hesin ræður teimum til at fara at hitta krúnprins Frederik, áðrenn hann fer, tí hann liggur á reis at fara til Føroyar, í handilsins ørindum skal tað eita.

So fyrsta dagin fóru teir niðan á Kristiansborg, og Hammershaimb fylgdi teimum. Krúnprinsurin tók blíðliga ímóti teimum og tosaði eina løtu við teir. Hann segði, at høvdu teir nøkur ynskir, so skuldu teir bara koma til hansara. Teir ynsktu honum góða ferð til Føroya, og so var hesin fundur lokin. 27. mai fara teir báðir, hann og D. J. Joensen, út til Sorgenfri at heilsa upp

á kongin, Christian 8. Dánjal Jakku skuldi takka fyrri dannebrogsmarkið, og kongur segði, at hevði hann fingið tað, so mundi hann hava uppiborið tað, men hann hevði ikki fingið tað frá sær.

Annars var kongur blíður og fór eftir drotningini, so at teir eisini skuldu sleppa at heilsa upp á hana, og so segði Hans Poulsen: blíð kona, kona kong. Henda var stak blíð og helt, at tey høvdu tað betri í Føroyum enn niðri, tí í Føroyum vóru tey ikki noydd at læsa hurðarnar um næturnar, men tað noyddust tey at gera í Danmark. Hesum ásannaðu teir báðir, og tá ið teir høvdu verið umleið 20 minuttir, søgdu teir farvæl og takk fyrri seg.

Hetta var eitt sindur um Keypmannahavnarferðin a hjá Niels Skåle. Tann 7. juli kl. 3 seinnapartin fóru teir undir segl aftur heim aftur til Føroya við einum loti av útnyrðingi vestri.

Gomul mynd av Skálatrøð.

Royndin prógvar

“Leitið, so skulu tit finna”

Matt. 7,7

Er bíblían veruliga Guðs orð? Livir Kristus, og er hann frelsari heimsins?

Um ja, hvussu kunnu so nútíðarmenniskju sannførast um tað?

Vegurin til sannføringina um bíbilsku sannleikarnar er ikki at spyrja egna hugsan ella sítt egna hjarta. Heimurin við sínum vísdómi kennir ikki vegin og kann tí ikki vísa á hann.

Skulu vit sannførast um áðurnevndu spurningar, mugu vit ganga ein ávísan veg.

Hirðarnir, vit lesa um í jólaevangelíum hjá Lukasi, gingu vegin.

Harvið vísa teir øðrum á hann.

Ja, men, sigur tú kanska. Hevði eg fingið einglavítjan eins og teir, so varð eg eisini sannførdur!

Einglavítjan ella tekin og undur sannføra ongan í sjálvum sær um, at Jesus er frelsari heimsins. Bara eitt persónligt møti við Jesus, kann sannføra.

Hvussu fingið hirðarnir eitt persónligt møti við Jesus?

1. Teir hoyrdu boðskapin: “Tykkum er í dag ein frelsari føddur.”
2. Teir trúðu hesum stóru gleðiboðum, sum skuldi verða fyrri alt fólkið.
3. Teir fylgdu, gjørdur eftir tí, teir trúðu og søgdu hvør við annan:

“Latum okkum nú fara beinanvegin til Betlehem og vita um hesi tíðindi, sum hend eru, og sum Harrin hevur kunngjørt okkum”.

Teir fóru og funnu bæði Jósef, Mariu og Jesus.

Royndin prógvaði, at boðskapurin var sannur og álítandi.

Teir fylgdu vegnum, Guð hevði víst á. Teir funnu og vórðu sannførdir.

Uppskriftin dugir enn. Milliðir av menniskjum kunnu vitna hetta.

Jesus hittir tú ikki bara í Betlehem. Hann er nóg nærri.

- Tú hittir Jesus við at hoyra og lesa um hann.

- Tú hittir hann í bønini og í “loynikamarinum”.

- Tú hittir Jesus, við at ákalla hann. “Tí at hvør tann, sum ákallar navn Harrans, skal verða frelstur”

Fylg uppskriftini, fylg vegnum og tú finnur Jesus sum tín frelsara.

Tú verður sannførdur og frelstur, tí royndin vil prógva innihaldið.

Tí finst eingin lóglig umbering fyrri, at tú ikki kanst finna Kristus og verða ein kristin.

Hirðarnir lovaðu og prísaðu Guði fyrri alt tað, sum teir høvdu hoyrt og sæð, soleiðis sum tað hevði verið sagt við teir.

Ger sum hirðarnir, og tú kemur upp í lovsangskórið.

Leitið, og tit finna brátt
frið í tykkar møddu hjørtum;
Harrin lýsir dimma nátt
blítt við náðarljósi bjørtum.
Hann man frið og frelsu veita,
finna munnu tey, sum leita.

Ms.234

Stjørnvegur 15 • P.O. 100 Tórshavn • Tlf: +298 31 38 87
Fax: +298 31 38 52 • E-mail: jvimp@post.foiant.fo

"Jógvan Weihe"

Tann vælumtókta reyða svøvlalínan frá Sri Lanka, er aftur at fáa.

Hesar eru á geymslu: 3,5, 4,5, 5,5 og 6 mm.

Tilboð verða givin!

Føroya størsta úrval av pakkitilfari úr karton, bylgjupapp og plast innan øll vinnuøkir

Vit útvega elsini:
Plastbakkar • Pakkibond • Tape • Merkir • Etikettir
Knívar • Kitlar • Húgvur • Handskar • Svintur
Ymisk tól til ídnaðin • Reingerðisevni • Íbindingarevni
Plattar • Ráðgeving í tilevning av pakkitilfari

... sjálvandi til besta prisin !!

FARPACK

Stjørnvegur 5 • P.O. Box 3099 • 110 Tórshavn • Føroye Islands
Telefon 35 30 00 • Fax 35 30 10 • e-mail: farpack@farpack.com
www.farpack.com

Myndirnar hjá Ánstad

Tað er ikki so løgið, at myndirnar hjá Olov Ánstad hava vakt ans, tá nógvar av teimum er sera for-kunnugar. Og tað er eisini stuttligt at síggja seg sjálvan ella onkran av sínum á eini meira enn 50 ára gamlari mynd.

Okkurt mistak kemur fyri, men tey verða so rættað so hvørt. Eitt mistak var, tá vit í seinasta blaði søgdu gamla eygnalæknan Niels Paula Holm vera úr Hvalba. Hann var sjálvur av Tvøroyri, men pápi hansara var hvalbingur.

Holm var avmyndaður saman við Ánstad og einum triðja persóni, sum vit nú kenna. Hetta er nevniliga Eilif Joensen. Hann var yngsti beiggi m.o. Hans Sundstein, sum var tann elsti.

Eilif er føddur 4.10.1915 og er tískil 87 ára gamal. Hann hevur búð meginpartin av síni ævi í Danmark, har hann hevur verið røntgenlækni í Herning.

Aftaná kríggið var hann fleiri skifti í Føroyum. Hann var lækni í Klaksvík fyrri Stærmosé í eitt ár, eins og hann onkur stytri skeið arbeiddi í Havn.

Í seinastai blað eru fleiri myndir, sum skuldu vera av "Helga", sum sigldi um Vestmannasund. Hetta er skeivt.

Skipið er "Tróndur" hjá mjólkarforsýningini, og her liggur "Tróndur" norðuri í Hvalvík. Vit vita nú hvørjar tær fittu genturnar eru, sum Ánstad hevur avmyndað.

Tann minsta er Ása Eikholm,

Tann minsta gentan er Ása Eikholm. Gentan í miðjuni er systir hennara Oyvør og tann størsta gentan er systkinabarn teirra Hervør, dóttir Olaf Petersen.

Maðurin í troyggjuni er Aksel Jacobsen, Hvalvík, pápi Ásu og Oyvør. Spurningurin er, hvør maðurin í hatti er.

sum tá man hava verið um 9 ára aldur. Gentan í miðjuni er systir hennara Oyvør, sum nú býr niðri. Og tann størsta gentan er systkinabarn teirra Hervør, dóttir Olaf Petersen, ið var kendur sum lærarin á Argjum. Hon býr eisini niðri.

Somu genturnar síggjast aftur á myndini av "Tróndi". Maðurin í

troyggjuni er Aksel Jacobsen, Hvalvík, pápi Ásu og Oyvør. Hann var keypmaður har norðuri. Spurningurin er so, hvør maðurin í hatti er, og um tað kann vera Olaf, pápi Hervør.

Vit hava eisini frágreiðingar til myndirnar úr Vágum, men tær koma seinni.

Í seinasta blaði var eygnalækkin, Niels Pauli Holm, avmyndaður saman við Ánstad og einum triðja persóni, sum vit nú kenna. Hetta er nevniliga Eilif Joensen. Hann var yngsti beiggi m.o. Hans Sundstein, sum var tann elsti.

FISKIMÁLARÁÐIÐ

Fiskiveiðieftirlitið/
Vaktar- & Bjargingartænastan

Ófulltíkin dekkari

Søkt verður eftir ófulltíknnum dekkara.

Arbeiðið umfatar at ganga vakt og annars vanligt deksarbeiði.

Setanartreytir og løn eru sambært sáttmála millum Fígghjarmálaráðið og Starvsmannafelagið. Setanarøkið er Fiskimálaráðið og stovnar undir tí. Tænastustaðurin er í lötuni Fiskiveiðieftirlitið, Vaktar og Bjargingartænastan.

Setanin er avmarkað til tvey ár.

Skrivligar umsóknir, saman við avriti av møguligum prógvum og viðmælum, skulu vera Fiskiveiðieftirlitinum í hendi í seinasta lagi hósgadin 6. februar 2003 kl. 1200

Umsóknir skulu sendast til:

Fiskimálaráðið

Att.: Fiskiveiðieftirlitið

Postsmoga 347

110 Tórshavn

Yviri við Strond 17 • Postsmoga 347 • 110 Tórshavn
Tlf: 31 10 65 • Fax: 35 30 35 • T-postur: vb@vb.fo

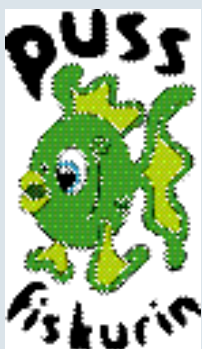
Litýsingar í FF-blaðnum
- tær geva BONUS

Ringið og hoyri nærri á tlf. 31 15 69
ella send okkum ein teldupost á
ff-blað@post.foiant.fo

Vit ótaka okkum at gera lýsingar fyri virkir og einstaklingar uttan meirkostnað fyri lýsaran
Her hætt tú bestu lýsingaravtaluna • Blaðið verður selt eittum sálpsmannatrængum

Lýsingar
Tlf: 311569

Munkurin var sjúkur, og abbedin sendi boð eftir lækna, ið kannaði tann sjúka. Tá læknin skuldi fara, spurdi abbedin, hvussu til stóð við munkinum.
“Ájú, hann er skjótt á knøunum aftur!”

Dómarin við ákærda:
“Tú skalt bert halda teg til sannleikan. Restina kanst tú lata verjan um!”

Spurningur: Hvat er tað, ein kúgv hevur fyra av og ein kvinna bert tvey?
Svar: Bein!

Um tú hevur verið hálv-deyður tvær ferðir, hvat ert tú so?

Skotski pápin við sonin:
- Er hatta teir nýggju skógvarnir, tú ert í?
- Já.
- So mást tú gera stór fet.

Og so nakrar um mann-fólk:

Hví koma menn ikki í yvirgangsaldurin?
- Teir sita fastir í pubertetinum!

Hví eru blondu-skemti-søgur so stuttar?
- Tað er fyri at menn skulu kunna minnast tær....

Hvat hava menn og fløskur felags?
- Har er tómt frá hálsinum og upp.....

Eldur í Kollafirði

Vanliga fer FF-blaðið ikki út til hendingar, sum ikki hava beinleiðis við okkara virkis-øki at gera. Men hendan dagin eldur var í fóðurgoymsluni hjá MBM í Kollafirði komu vit tilvildarlaga framvið í bussinum úr Havn til Lórvíkar.

So vit endurgeva nakrar av myndunum, sum vit tóku.

dagsins **MYND**

Stórir kongafiskur

Her síggja vit Finnbjørn Poulsen, Lopra, sum siglir við “Varðborg” við einum stórum kongafiski. Kongafiskurin er fiskaður á Munkagrunninum í august mánaði í fjør. Hann er fingin á 150 favna dýpi, vigaði 10,2 kg og var 82 cm langur. Sambært Fiskirannsóknarstovuni er hann yvir 30 ára gamal.

Myndina hava vit fingið frá P/f. Vesturvón.